EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 5.7.2016
COM(2016) 450 final

2016/0208 (COD)

Návrh

# SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

## kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/101/ES

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2016) 223 final}
{SWD(2016) 224 final}

# DŮVODOVÁ ZPRÁVA

## 1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

### • Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh stanoví řadu opatření s cílem lépe bojovat proti financování terorismu a zajistit větší transparentnost finančních transakcí a společností na základě preventivního právního rámce, který je v Unii zaveden, a to směrnice (EU) 2015/849 (dále jen „čtvrtá směrnice pro boj proti praní peněz“)[1]. Stanoví rovněž určité související změny příslušných pravidel práva obchodních společností podle směrnice 2009/101/ES[2].

Přijetí aktualizovaných pravidel pro boj proti praní peněz v květnu 2015 představovalo významný krok, který zvyšuje účinnost úsilí EU v boji proti praní peněz pocházejících z trestné činnosti a proti financování teroristické činnosti.

Hrozba terorismu se však nedávno zvýšila a rozšířila. Vzhledem k pokroku v oblasti technologií a komunikací současně celosvětově propojený finanční systém zjednodušuje skrývání a přesuny finančních prostředků po celém světě, a to rychlým a snadným zakládáním papírových společností na mnoha úrovních při překračování hranic a jurisdikcí, což sledování peněz stále více ztěžuje. Ti, kteří perou peníze, vyhýbají se daňovým povinnostem, teroristé, podvodníci a jiní zločinci jsou schopni takto skrývat své stopy.

Řádný finanční systém s náležitými kontrolními a analytickými nástroji může tím, že pomáhá odhalit neobvyklé způsoby obchodování, přispět k lepšímu pochopení teroristických a zločineckých vazeb, sítí a hrozeb a vést k příslušným preventivním opatřením přijatým všemi dotčenými příslušnými orgány. V dohledu nad mnoha finančními prostředky používanými teroristy, od hotovosti a obchodu s kulturními artefakty po virtuální měny a anonymní předplacené karty, však dosud přetrvávají nedostatky. Tento návrh má tyto nedostatky odstranit a současně zamezit zbytečným překážkám fungování platebních a finančních trhů pro řadové občany a podniky dodržující právní předpisy, a tudíž vyvážit potřebu vyšší bezpečnosti s nutností chránit základní práva, včetně ochrany údajů, a hospodářské svobody.

Kromě otázek týkajících se financování terorismu byly současně odhaleny značné nedostatky v transparentnosti finančních transakcí po celém světě, které naznačují, že offshorové jurisdikce jsou často využívány k umístění zprostředkovatelských subjektů, které vzdalují skutečného majitele od vlastněných aktiv, často za účelem daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem. Tento návrh má zamezit rozsáhlému skrývání finančních prostředků, které může bránit účinnému boji proti finančním trestným činům, a zajistit větší transparentnost společností, aby se skuteční majitelé společností nebo jiných právních uspořádání nemohli schovávat za skrytou identitu.

---

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/101/ES ze dne 16. září 2009 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 258, 1.10.2009, s. 11).

V Evropském programu pro bezpečnost[3] určila Komise jako prioritu modernizaci právního rámce EU, který se zabývá terorismem. V závěrech ze zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 20. listopadu 2015[4], Rady pro hospodářské a finanční věci dne 8. prosince 2015[5], jakož i Evropské rady dne 18. prosince 2015[6] byla zdůrazněna nutnost dále zintenzivnit činnost v této oblasti a navázat na zlepšení ve čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz.

Dne 2. února 2016 předložila Komise akční plán pro zesílení boje proti financování terorismu[7], který se zaměřuje na dvě hlavní oblasti činnosti: sledování teroristů prostřednictvím přesouvání finančních prostředků a zabránění přesouvání finančních prostředků nebo jiných aktiv a narušení zdrojů příjmů využívaných teroristickými organizacemi zaměřením se na jejich schopnost získat finanční prostředky. V akčním plánu byla oznámena řada cílených operativních a legislativních opatření, včetně tohoto návrhu, která je třeba rychle zavést.

Dne 12. února 2016 vyzvala Rada ministrů pro hospodářské a finanční věci Komisi, aby co nejdříve předložila návrh na změnu čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz, nejpozději však ve druhém čtvrtletí roku 2016. Dne 22. dubna 2016 požadovala Rada ECOFIN na neformálním zasedání rovněž opatření, která mají zejména zlepšit dostupnost registrů skutečných majitelů, objasnit požadavky na registraci svěřenských fondů, urychlit propojení vnitrostátních registrů skutečných majitelů, prosazovat automatickou výměnu informací o skutečném vlastnictví a posílit pravidla týkající se hloubkové kontroly klienta[8]. Ve svém usnesení ze dne 16. prosince 2015[9] Evropský parlament zdůraznil, že zvýšená transparentnost, koordinace a konvergence ve vztahu k politikám v oblasti daně z příjmu právnických osob zajistí účinný rámec pro záruku spravedlivé hospodářské soutěže mezi firmami v Unii a pro ochranu státních rozpočtů před nepříznivými výsledky.

Navrhovaná revize čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz je rovněž v souladu s celosvětovým vývojem. Na mezinárodní úrovni požadovaly rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2199(2015) a 2253(2015) opatření, která teroristickým skupinám zabrání v přístupu k mezinárodním finančním institucím. V prohlášení skupiny G20 ze dne 18. dubna 2016 se mimoto požaduje, aby Finanční akční výbor (FATF) a Globální fórum pro transparentnost a výměnu informací v daňových záležitostech předložily prvotní návrhy pro lepší uplatňování mezinárodních standardů v oblasti transparentnosti, včetně dostupnosti informací o skutečném vlastnictví a mezinárodní výměny těchto informací.

Pro předcházení praní peněz, financování terorismu a trestné činnosti obecně má zásadní význam účinný dohled a prosazování. Komise bude sledovat správné provedení požadavků Unie ve vnitrostátním právu i jejich účinné uplatňování členskými státy v praxi.

---

3 Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, „Evropský program pro bezpečnost“, COM(2015) 185 final.

4 http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2015/11/20-jha-conclusions-counter-terrorism/

5 http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2015/12/08-ecofin-conclusions-corporate-taxation/

6 http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2015/12/18-euco-conclusions/

7 Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o akčním plánu pro zesílení boje proti financování terorismu, COM(2016) 50 final.

8 http://english.eu2016.nl/documents/publications/2016/04/22/informal-ecofin---line-to-take-nl-presidency

9 http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bTA%2bP8-TA-2015-0457%2b0%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Dne 20. května 2015 byl přijat revidovaný rámec pro boj proti praní peněz a financování terorismu. Revidovaná pravidla sestávají ze čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz a nařízení (EU) 2015/847 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků.

Datum provedení čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz a vstupu nařízení (EU) 2015/847 v platnost bylo stanoveno na 26. června 2017. Komise však členské státy vybídla, aby stanovily dřívější datum provedení čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz, a v tomto návrhu je uvedené datum změněno na 1. ledna 2017. Navrhované změny se týkají vybraných záležitostí, k jejichž řešení již mohly být členské státy vyzvány v rámci probíhajícího procesu provedení ustanovení čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz ve vnitrostátním právu. Všechna opatření mají posílit účinnost stávajícího systému pro boj proti praní peněz a financování terorismu a byla navržena tak, aby jej soudržně doplňovala. Návrh tudíž stanoví pravidla, která vycházejí ze zkušeností členských států s provedením a uplatňováním čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz (zřízení centrálních registrů), reagují na žádosti subjektů, které pravidla fakticky uplatňují (určení nových povinných osob, zmocnění vnitrostátních finančních zpravodajských jednotek, harmonizace přístupu k vysoce rizikovým třetím zemím), a zohledňují nejnovější trendy, jež byly zaznamenány v boji proti praní peněz a financování terorismu (lepší přístup k informacím o skutečném vlastnictví). Návrh jako takový stanoví rámec, který by měl umožnit, aby byly právní řády členských států aktuální a mohly lépe čelit stávajícím výzvám. Vzhledem k již přijatým závazkům by členské státy měly být s to urychlit provedení těchto ustanovení ve vnitrostátním právu.

Tento návrh shrnuje zjištění a posouzení, které Komise provedla prostřednictvím stávajících mechanismů hodnocení právních a institucionálních rámců členských států, a postupy v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu. Vychází z údajů, které byly Komisi sděleny v rámci provedení čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz. Navrhované změny přihlížejí také k příslušným stávajícím studiím a zprávám (zejména provedeným v roce 2009 a 2012) o uplatňování pravidel zavedených v členských státech, všem nově stanoveným mezinárodním požadavkům (zejména revidovaným doporučením FATF) a veškerým informacím, které byly doposud shromážděny v důsledku zahájení řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 Smlouvy o fungování Evropské unie. Za účelem získání komplexního a přesného přehledu vzala Komise mimoto v úvahu údaje zpřístupněné prostřednictvím mezinárodní spolupráce v oblasti finančního dohledu.

Co se týká prosazování, tento návrh vychází z poznatků získaných při uplatňování stávajících pravidel pro boj proti praní peněz a klade větší důraz na uplatňování současných pravidel. Návrh odráží závazek Komise podrobně sledovat správné provedení směrnice a účinnost vnitrostátních režimů členských států. Komise bude v tomto ohledu vycházet z práce Finančního akčního výboru (proces vzájemného hodnocení) nebo využije jako základ při posuzování účinnosti vnitrostátní posouzení rizik, která provedly členské státy.

Co se týká práva obchodních společností a směrnice 2009/101/ES, tato směrnice již byla v členských státech provedena. Navrhované změny směrnice 2009/101/ES vytvářejí nový soubor pravidel vztahujících se na jednoznačně vymezenou kategorii společností a svěřenských fondů, jež zohledňují a doplňují pravidla obsažená v revidované čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz a mají zajistit větší transparentnost společností. Jelikož mají jinou oblast působnosti, musí být tato nová pravidla zahrnuta do směrnice 2009/101/ES, aby byly zajištěny potřebné křížové odkazy na čtvrtou směrnici pro boj proti praní peněz.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Navrhované změny čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz (a směrnice 2009/101/ES) jsou v souladu s cíli politiky, které Unie sleduje, a zejména:

– trestněprávním rámcem, co se týká trestných činů souvisejících s teroristickými skupinami, a zejména kriminalizací financování terorismu, jak je obsaženo v návrhu směrnice o boji proti terorismu[10], jakož i se závazky, které Unie přijala při podpisu Dodatkového protokolu k Úmluvě Rady Evropy o předcházení terorismu,

– jednotným trhem pro platby, který v EU zavádí bezpečnější a inovativnější platební služby, konkrétně s pravidly stanovenými ve směrnici (EU) 2015/2366[11] a nařízení 2015/751[12],

– právním rámcem, kterým se zavádí hloubková kontrola klienta v případě finančních účtů a který umožňuje automatickou výměnu informací o finančních účtech v daňové oblasti (zavedením globálního standardu), jak se předpokládá ve směrnici 2011/16/EU ve znění směrnice 2014/107/EU[13],

– rámcem pro efektivní veřejné a soukromé on-line služby, elektronické podnikání a elektronický obchod v Unii, jak je stanoven v nařízení (EU) č. 910/2014[14],

– reformovaným režimem ochrany údajů vyplývajícím z nařízení (EU) 2016/679[15] a směrnice (EU) 2016/680[16] a v souladu s příslušnou judikaturou Soudního dvora Evropské unie,

– jednotným digitálním trhem podle sdělení Komise s názvem „Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě“[17] a zvláštními ustanoveními o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce v nařízení (EU) č. 910/2014 (dále jen „nařízení eIDAS“)[18],

– ochranou spotřebitele a finančním začleněním,

---

10 COM(2015) 625 final.

11 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010.

12 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/751 ze dne 29. dubna 2015 o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce.

13 Směrnice Rady 2014/107/EU ze dne 9. prosince 2014, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní (Úř. věst. L 359, 16.12.2014, s. 1).

14 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES.

15 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

16 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89).

17 COM(2015) 192 final.

18 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73).

– cíli sledovanými Komisí, jak je uvedeno v jejím sdělení o dalších opatřeních pro zvýšení transparentnosti a pro boj proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem[19].

## 2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

### • Právní základ

Tento návrh mění čtvrtou směrnici pro boj proti praní peněz a směrnici 2009/101/ES. Je proto založen na článcích 114 a 50 SFEU, které jsou právním základem pozměňovaných aktů.

### • Subsidiarita

V souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality uvedenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii nemůže být cílů návrhu uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie. Návrh nepřekračuje rámec toho, co je k dosažení uvedených cílů nezbytné. V souladu se stávajícími pravidly obsaženými ve čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz a směrnici 2009/101/ES jsou podle tohoto návrhu členské státy oprávněny přijmout nebo zachovat opatření, která jsou přísnější než opatření stanovená v právu Unie.

Stávající právní rámec, který finančnímu systému umožňuje předcházet financování terorismu, byl zřízen na úrovni Unie. Zlepšení stávajícího právního rámce nemohou dosáhnout členské státy samostatně. Důkladná kontrola subsidiarity byla provedena v rámci přijímání čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz. Jelikož financování organizované trestné činnosti a terorismu může poškodit stabilitu a pověst finančního sektoru a ohrozit vnitřní trh, mohla by mít opatření přijatá pouze na vnitrostátní úrovni nepříznivé dopady na jednotný trh v EU: neexistence koordinovaných pravidel v členských státech, která mají chránit jejich finanční systémy, by nemusela být v souladu s fungováním vnitřního trhu a mohla by mít za následek roztříštěnost. Vzhledem k přeshraniční povaze teroristických hrozeb musí být oblast působnosti navrhovaných pravidel na úrovni Unie dostatečně sladěná, soudržná a jednotná, aby byla tato pravidla skutečně účinná.

Neexistence účinného rámce pro boj proti praní peněz a financování terorismu v jednom členském státě může být mimoto využita pachateli trestných činů a mít důsledky v jiném členském státě. Je proto důležité, aby na úrovni Unie existoval harmonizovaný rámec, jelikož hromadný příliv peněz získaných nezákonným způsobem a financování terorismu mohou poškodit stabilitu a pověst finančního sektoru.

Jasně navržená pravidla, která vyžadují větší transparentnost u široké škály hospodářských subjektů, včetně podniků a obchodních svěřenských fondů, se zabývají více než teoretickými rozdíly ve fungování vnitřního trhu. Riziko narušeného fungování vnitřního trhu je konkrétní: všechny členské státy jsou přímo dotčeny rostoucími snahami pachatelů trestné činnosti a jejich společníků v nebývalém rozsahu zastřít původ výnosů z trestné činnosti nebo směrovat peníze získané zákonným i nezákonným způsobem na teroristické účely.

[19] COM(2016) 451.

- **Proporcionalita**

Navrhované změny jsou v souladu se zásadou proporcionality omezeny na to, co je nezbytné pro dosažení cílů týkajících se řešení financování terorismu a zvýšení transparentnosti společností, a vycházejí z platných pravidel.

Podrobný popis alternativních opatření, která by bylo možno naplánovat k dosažení cílů tohoto návrhu, je uveden v připojeném posouzení dopadů.

Se zvláštním zřetelem na včasné zjištění totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů ze strany finančních zpravodajských jednotek byly ponechány nejvhodnější možnosti z celé řady možností: členské státy mohou zřídit centrální bankovní registr, nebo systém vyhledávání dat, podle toho, co nejlépe vyhovuje jejich stávajícímu rámci. Co se týká opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, povinné osoby musí obdobně uplatňovat s ohledem na vysoce rizikové třetí země ze všech platných možností možnost, která zajišťuje harmonizovaný přístup na úrovni Unie, přičemž jsou plně uplatňovány přijaté mezinárodní závazky, považuje se tudíž za nejvhodnější.

Pokud jde o určení poskytovatelů služeb výměny mezi virtuálními měnami a fiat měnami jakožto povinných osob, navrhované změny dodržují zásadu proporcionality. Aby mohly příslušné orgány sledovat podezřelé transakce s virtuálními měnami a současně aby byla zachována inovativní zlepšení, jež tyto měny zajišťují, je vhodné stanovit jako povinné osoby podle čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz všechny kontrolory přístupu, kteří kontrolují přístup k virtuálním měnám na konkrétních platformách pro výměnu, a poskytovatele peněženek. Navrhované opatření přihlíží na straně jedné k roztříštěnosti finančních informací a na straně druhé k neexistenci přímého, rychlého přístupu k těmto informacím ze strany finančních zpravodajských jednotek a příslušných orgánů pro boj proti praní peněz a financování terorismu. Informace, které budou zpřístupňovány, musí být mimoto správné (tj. informace by měly být dostatečně přesné, aby se předešlo zaměření se na nesprávnou osobu) a omezené na to, co je nezbytné (proporcionalita), aby mohly finanční zpravodajské jednotky a příslušné orgány pro boj proti praní peněz a financování terorismu porovnat veškeré bankovní a platební účty s příslušnými majiteli účtů, zmocněnými osobami a skutečnými majiteli.

Co se týká předplacených nástrojů, uznává se, že představují jednoznačný společenský zájem, jelikož v některých členských státech se používají k vyplácení sociálních dávek, a zásada proporcionality vyžaduje, aby bylo náležitě přihlédnuto k potřebám finančně zranitelných osob. Navrhovaná opatření proto usilují o podporu finančního začlenění a takovéto předplacené karty budou moci fungovat i nadále jako faktická náhrada bankovního účtu. Vzhledem k nutnosti vyvážit oprávněný požadavek týkající se anonymity plateb fyzických osob s požadavky na účinné sledování podezřelých transakcí a s ohledem na nejnovější trendy na trhu a údaje, které udávají průměrné částky u nepodezřelých transakcí s anonymními předplacenými nástroji, je vhodné a přiměřené snížit prahové hodnoty stanovené ve čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz v případě transakcí, u nichž není prováděna hloubková kontrola klienta.

Proporcionalita je zajištěna rovněž s ohledem na režimy transparentnosti u informací o skutečném majiteli právnických osob (společností, svěřenských fondů, podobných právních uspořádání). Komplexní analýza oprávněných požadavků aktivistů a nevládních organizací, potřeba zajistit větší transparentnost obchodních vztahů, právní normy v dané oblasti, a zejména všechna pravidla týkající se ochrany soukromí a osobních údajů tudíž vyžadují, aby se jednoznačně rozlišovalo mezi kategoriemi právnických osob podílejících se na řízení

svěřenských fondů jako podniku za účelem dosažení zisku a ostatními kategoriemi. Je oprávněné a přiměřené umožnit veřejný přístup k omezenému souboru informací o skutečných majitelích první kategorie právnických osob, zatímco s ohledem na druhou kategorii by měly být tyto informace o skutečném vlastnictví sděleny pouze osobám a organizacím, které prokáží oprávněný zájem.

- **Volba nástroje**

Stávající návrh představuje změnu čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz a směrnice 2009/101/ES, jedná se tudíž o směrnici.

K dosažení cílů tohoto návrhu, tj. zlepšení stávajícího rámce, jenž umožňuje, aby finanční systém předcházel financování terorismu, a zajištění harmonizovaných pravidel týkajících se transparentnosti společností v rámci EU, nelze použít jiné prostředky – legislativní nebo operativní.

## 3. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Komise usilovala o zajištění širokého zapojení zúčastněných stran během celého cyklu tvorby politiky v souvislosti s touto iniciativou prostřednictvím řady cílených konzultací (dvoustranné kontakty, schůzky se zúčastněnými stranami a odborníky, písemné konzultace).

Co se týká financování terorismu, konzultace byly vedeny s:

– členskými státy a zástupci jejich orgánů veřejné moci,

– zástupci Evropského parlamentu,

– zástupci z odvětví platebních služeb (karetní systémy, vydavatelé předplacených karet, reprezentativní sdružení),

– příslušnými účastníky na trhu s virtuálními měnami: platformami pro výměnu, poskytovateli peněženek, reprezentativní skupinou zúčastněných stran z oblasti virtuálních měn,

– zúčastněnými stranami z bankovního a finančního sektoru,

– finančními zpravodajskými jednotkami (platformou finančních zpravodajských jednotek EU),

– Europolem,

– spotřebitelskými organizacemi,

– evropským inspektorem ochrany údajů.

Za účelem sběru údajů rozeslala Komise řadu dotazníků/průzkumů. V prosinci 2015 byly členské státy (finanční zpravodajské jednotky a orgány veřejné moci) požádány, aby přezkoumaly schválené problematické oblasti v souvislosti s financováním terorismu, a to s cílem získat politické názory a údaje. Do 22. ledna 2016 odpověděly všechny členské státy. Dotazník se týkal těchto záležitostí: to, jak vnitrostátní orgány shromažďují údaje pro odhalování a posuzování podezřelých teroristických činností a jak jsou tyto informace využívány; mapování existence centralizovaných vnitrostátních registrů bankovních

a platebních účtů nebo jiných podobných mechanismů, jako jsou centrální systémy vyhledávání dat, a to, do jaké míry mohou vnitrostátní orgány tyto informace využít k odhalení financování terorismu; posouzení struktury trhu a regulačních reakcí na vnitrostátní úrovni u předplacených nástrojů a virtuálních měn a to, nakolik jsou tyto nástroje využívány při financování terorismu; řešení finančních toků z vysoce rizikových třetích zemí prostřednictvím opatření zesílené hloubkové kontroly / protiopatření.

Co se týká změn, které se navrhují za účelem zvýšení transparentnosti finančních transakcí a společností, navrhované změny byly vypracovány v souladu s názory, které členské státy vyjádřily na neformálním zasedání Rady ECOFIN dne 22. dubna 2016, přičemž současně reagují na žádosti vyslovené zástupci příslušných orgánů členských států během seminářů týkajících se provedení směrnice 2014/107/EU o správní spolupráci.

- **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů vychází z příslušných zpráv vydaných Unií a mezinárodními organizacemi, jako je Evropský orgán pro bankovnictví (EBA), Evropská centrální banka (ECB), Europol, Banka pro mezinárodní platby (BIS) a Finanční akční výbor (FATF). Vychází rovněž z údajů, které zveřejnily mezinárodní sdělovací prostředky.

Zabývá se těmito záležitostmi:

1) podezřelé transakce, na nichž se podílejí vysoce rizikové třetí země, nejsou dostatečně sledovány kvůli nejasným a nekoordinovaným požadavkům na hloubkovou kontrolu klienta;

2) podezřelé transakce uskutečněné prostřednictvím virtuálních měn nejsou orgány dostatečně sledovány a orgány nejsou schopny spojit tyto transakce s identifikovanými osobami;

3) stávající opatření k zmírnění rizik praní peněz a financování terorismu, která jsou spojena s anonymními předplacenými nástroji, nejsou dostatečná;

4) finanční zpravodajské jednotky se potýkají s omezeními při zajišťování včasného přístupu k informacím, které mají k dispozici povinné osoby, a při výměně těchto informací;

5) finanční zpravodajské jednotky nemají přístup k informacím o totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů, nebo k nim získají přístup pozdě.

Posouzeny byly nelegislativní možnosti řešení zjištěných problémů. Komise by mohla i) vypracovat „osvědčené postupy“ k odstranění praktických překážek zjištěných při mapování, které je v současnosti prováděno v rámci platformy finančních zpravodajských jednotek; ii) vypracovat doporučení pro členské státy (na základě zásady „dodržuj, nebo vysvětli“) k zmírnění rizik praní peněz a financování terorismu, která byla zjištěna v rámci nadnárodního posuzování rizik, jež se v současnosti provádí, a iii) zintenzivnit svou účast na mezinárodních fórech, která se zabývají bojem proti financování terorismu, v zájmu posílení spolupráce a výměny informací v této strategické oblasti.

Jako nezbytná a nejvhodnější možnost byla ponechána potřeba vypracovat zvláštní právní předpisy.

Co se týká zvýšení účinnosti politiky EU s ohledem na vysoce rizikové třetí země, posouzeny byly tři možnosti právní úpravy. Ponechanou možností je změna čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz stanovením závazného seznamu opatření zesílené hloubkové

kontroly klienta, která mají uplatňovat povinné osoby, ve spojení se seznamem příkladů protiopatření, jež lze použít v případě vysoce rizikových zemí označených Komisí.

Co se týká lepšího odhalování podezřelých transakcí s virtuálními měnami, posouzeno bylo šest možností právní úpravy. Ponechaná možnost spočívá v kombinaci prostředků, konkrétně i) zahrnutí platforem pro výměnu virtuálních měn a ii) poskytovatelů virtuálních peněženek do oblasti působnosti směrnice, přičemž je iii) ponecháno více času na uvážení možností týkajících se systému dobrovolné sebeidentifikace uživatelů virtuálních měn.

Co se týká omezení zneužívání anonymních předplacených nástrojů, posouzeno bylo pět možností právní úpravy. Ponechaná možnost spočívá v kombinaci prostředků, a to konkrétně i) odstranění anonymity při používání dobíjecích nebo jednorázových předplacených karet on-line a ii) snížení stávající prahové hodnoty pro anonymní předplacené karty při používání off-line z 250 EUR na 150 EUR.

K zlepšení přístupu finančních zpravodajských jednotek k informacím, které mají k dispozici povinné osoby, a výměny těchto informací byly posouzeny dvě možnosti právní úpravy. Ponechanou možností je bližší objasnění právních povinností uložených finančním zpravodajským jednotkám přizpůsobením znění čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz nejnovějším mezinárodním standardům, pokud jde o pravomoci, které by měly mít finanční zpravodajské jednotky v případě, požadují-li od povinných osob dodatečné informace.

S cílem poskytnout finančním zpravodajským jednotkám (a případně jiným příslušným orgánům působícím v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu) účinný mechanismus, který zajistí včasný přístup k informacím o totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů, byly posouzeny tři možnosti právní úpravy. Ponechána byla možnost zavést na úrovni členských států automatizovaný centrální mechanismus (jako je centrální registr nebo elektronický systém vyhledávání dat), který umožňuje rychlou identifikaci majitelů účtů. Tento mechanismus by byl přímo dostupný vnitrostátním zpravodajským jednotkám a případně jiným příslušným orgánům působícím v oblasti boje proti praní peněz nebo financování terorismu.

Druhá část posouzení dopadů byla vypracována konkrétně s cílem zabývat se otázkami nedostatečné transparentnosti a opatřeními k zlepšení přístupu k informacím o skutečném vlastnictví.

První zkoumanou otázkou je nesystematické sledování skutečných majitelů stávajících klientů, jako jsou svěřenské fondy, jiná právní uspořádání a právnické osoby jako nadace. To umožňuje obcházet stávající normy EU v oblasti transparentnosti stanovené ve směrnici 2011/16/EU o správní spolupráci a ukrývat peníze získané nezákonným způsobem a vyžaduje to stanovení nových pravidel na úrovni Unie.

Druhou posuzovanou otázkou je publicita a transparentnost registrů skutečných majitelů právnických osob. Čtvrtá směrnice pro boj proti praní peněz již stanoví povinnosti s ohledem na zjištění totožnosti skutečných majitelů právnických osob a právních uspořádání, uchovávání těchto informací a rozdílné úrovně přístupu k informacím. Za účelem lepšího zaznamenávání těchto informací a lepšího přístupu k nim byly v posouzení dopadů analyzovány možnosti, které sahaly od i) zachování stávajícího zavedeného systému po ii) stanovení nepovinného systému podle čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz jako povinného a iii) zajištění veřejného přístupu k informacím. Možností, která byla ponechána jako nejvhodnější z hlediska nákladů, dopadů a oprávněnosti, je možnost, která vyžaduje, aby členské státy prostřednictvím registru zveřejňovaly informace o skutečných majitelích společností a obchodních svěřenských fondů či podobných právních uspořádání, přičemž je

zachována nutnost prokázat oprávněný zájem s ohledem na přístup k těmto informacím, pokud jde o svěřenské fondy a jiná právní uspořádání, která se nepovažují za obchodní.

Posouzení dopadů se zabývá rovněž potřebou zavést soudržný, jednotný systém pro registraci informací o skutečných majitelích všech svěřenských fondů zřízených v Unii. Na základě podrobné analýzy současné situace a problémů, které se při uplatňování systému registrace podle čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz vyskytují v praxi, byla tudíž analyzována řada možností: i) zachování stávajícího systému; ii) registrace v jurisdikci rozhodného práva a iii) registrace v jurisdikci správy. Jako nejpřínosnější a nejjasnější byla ponechána možnost č. iii) s uvedením podpůrných argumentů: jedná se o možnost, která členské státy zatěžuje nejméně a lze ji nejsnáze uplatňovat.

- **Základní práva**

Ustanovení čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii uvádí, že Unie uznává práva, svobody a zásady vyhlášené v Listině základních práv.

Navrhovaná opatření obsahují ustanovení, která mají přiměřeně reagovat na rizika související s finančními trestnými činy, vyvíjející se teroristické hrozby a potřebu větší transparentnosti. Tato opatření pomohou řešit a snížit riziko teroristických útoků. Zatímco konečným cílem těchto opatření je ochrana finančního systému, usilují zároveň o poskytnutí veškerých záruk s cílem vyvážit potřebu větší bezpečnosti s potřebou chránit základní práva, včetně ochrany údajů, a hospodářské svobody.

K základním právům zakotveným v Listině, která jsou obzvláště důležitá pro tento návrh, patří: právo na respektování soukromého a rodinného života (článek 7), ochrana osobních údajů (článek 8) a svoboda podnikání (článek 16 Listiny).

Rozšíření oblasti působnosti čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz na platformy pro výměnu virtuálních měn bylo řádně analyzováno z hlediska práva na soukromý život a ochranu osobních údajů. Právní předpisy v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu vyžadují, aby povinné osoby znaly své klienty – a rovněž určité jiné osoby, které nejsou vždy jejich klienty (např. skutečné majitele) – a posoudily rizika praní peněz a financování terorismu, která jsou s nimi spojena. Za tímto účelem musí povinné osoby shromažďovat, zpracovávat a zaznamenávat osobní údaje a někdy sdílet tyto údaje s orgány veřejné moci (např. finančními zpravodajskými jednotkami) nebo se soukromými subjekty v rámci téže skupiny. Tyto požadavky mají důsledky pro soukromé osoby a zároveň celkový dopad na bezpečnost (obecný zájem). Navrhované změny jsou vypracovány jednoznačným a přiměřeným způsobem a stanoví požadované záruky a Komise je pokládá za nezbytné k dosažení cílů spočívajících ve zvýšení účinnosti boje proti praní peněz a financování terorismu a dodržování nových mezinárodních standardů. V důsledku navrhovaných pravidel pro určení platforem pro výměnu virtuálních měn jako povinných osob se mimoto očekávají pozitivní účinky pro spotřebitele. Omezení anonymity spojené s virtuálními měnami přispěje k zvýšení důvěry u jejich uživatelů v dobré víře.

Obdobně bylo náležitě přihlédnuto k potřebě respektovat svobodu podnikání, a ačkoli bude existovat určitý dopad na účastníky trhu, kteří se stanou povinnými osobami a kteří v současnosti neprovádějí u svých klientů hloubkové kontroly, navrhovanými změnami není dotčena možnost provozovat platformu pro výměnu virtuálních měn.

Snížením prahových hodnot, které jsou ve čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz stanoveny s ohledem na hloubkovou kontrolu prováděnou u předplacených nástrojů, je zajištěno, aby právní předpisy EU odrážely stávající tržní postupy u jednorázových karet, přičemž jsou současně respektovány potřeby a oprávněné zájmy uživatelů těchto karet. Zjištění a ověření totožnosti držitelů karet se bude vyžadovat pouze při překročení navrhované prahové hodnoty nebo v případě použití dobíjecí či jednorázové karty při nákupech on-line.

Posílená pravidla pro přístup k informacím o skutečném vlastnictví byla důkladně analyzována z hlediska zajištění dodržování článků 7 a 8 Listiny. Navrhované změny mají zaručit náležitou rovnováhu mezi potřebou zajistit ochranu soukromí a osobních údajů a potřebou větší transparentnosti finančních a hospodářských činností. Umožněním veřejného přístupu k informacím o skutečném vlastnictví v případě subjektů vykonávajících hospodářské činnosti jsou zavedeny dodatečné záruky pro třetí osoby, které chtějí s těmito společnostmi obchodovat. To umožňuje větší kontrolu informací ze strany občanské společnosti, včetně tisku nebo organizací občanské společnosti, a přispívá to k zachování důvěry v integritu obchodních transakcí a finančního systému. Soubor údajů, které jsou přístupné veřejnosti, je přísně omezený a týká se pouze skutečných majitelů jakožto hospodářských subjektů. Podmínky, za nichž je udělen přístup k informacím o skutečném vlastnictví, jsou pozměněny a jsou stanovena jasná pravidla přístupu, a to změnou první směrnice v oblasti práva obchodních společností (směrnice 2009/101/ES[20]), právního aktu Unie, který stanoví pravidla pro zveřejňování listin společností a platnost závazků společnosti. Co se týká svěřenských fondů a ostatních právnických osob, které se považují za subjekty obchodního typu, směrnice vychází z pojmu „oprávněný zájem“ jako podmínky pro přístup k informacím o skutečném vlastnictví.

## 4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádný dopad na rozpočet Unie.

## 5. OSTATNÍ PRVKY

- **Informativní dokumenty**

Kromě dokumentů, které se již od členských států vyžadovaly podle platných ustanovení čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz a směrnice 2009/101/ES, se informativní dokumenty o provedení ustanovení tohoto návrhu nepokládají za nutné.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Změny čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz se zaměřují na tyto záležitosti:

A. Určení platforem pro výměnu virtuálních měn jako povinných osob

Článek 2 čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz v současnosti vymezuje povinné osoby, které spadají do oblasti působnosti směrnice. Komise navrhuje článek 2 pozměnit za účelem zařazení platforem pro výměnu virtuálních měn a poskytovatelů virtuálních peněženek na seznam. Z důvodu právní jistoty se navrhuje rovněž definice pojmu „virtuální měna“.

[20] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/101/ES ze dne 16. září 2009 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 258, 1.10.2009, s. 11).

Nedávná analýza poskytuje poznatky o fungování virtuálních měn na úrovni Unie i na mezinárodní úrovni. Vyzdvižena byla řada rizik, zejména s ohledem na poskytovatele služeb výměny mezi virtuálními měnami a fiat měnami. Transakce s virtuálními měnami využívají vyšší míru anonymity než tradiční převody finančních prostředků, a představují tudíž riziko, že virtuální měnu mohou teroristické organizace využít k zatajení finančních převodů. Možná další rizika souvisejí s nevratností transakcí, způsobem řešení podvodných operací, nejasnou a technicky složitou povahou odvětví a neexistencí regulačních ochranných opatření.

Převody virtuálních měn nejsou v současnosti orgány veřejné moci v EU nijak sledovány, jelikož nebyla stanovena zvláštní závazná pravidla, a to na úrovni Unie ani jednotlivými členskými státy, která by stanovila podmínky tohoto sledování. S cílem reagovat přiměřeně na rizika je nezbytné poskytnout regulační rámec pro fungování výměn a na poskytovatele virtuálních peněženek, kteří působí jako kontroloři přístupu umožňující veřejnosti získat přístup k různým systémům virtuálních měn, jakožto na povinné osoby podle čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz se podobně jako na finanční instituce vztahuje povinnost zavést preventivní opatření a oznamovat podezřelé transakce.

Navrhované opatření nemá žádné negativní dopady na přínosy a technický pokrok představovaný technologií distribuované účetní knihy, na níž jsou virtuální měny založeny. Elektronická distribuce digitální hotovosti může zajistit efektivitu a na rozdíl od fyzické hotovosti znamená zaúčtování transakcí bez existence fyzické hotovosti. Tento návrh k těmto výhodám náležitě přihlíží a uznává skutečnost, že virtuální měny vyzdvihly inovativní způsoby, jimiž mohou vlády omezit podvody, korupci, chyby a náklady na postupy náročné na papírování. Navrhované opatření stejně tak přihlíží ke skutečnosti, že trh s virtuálními měnami může zavést nové, moderní způsoby interakce mezi vládami a občany, pokud jde o sdílení údajů, transparentnost a důvěru, a může poskytnout nové poznatky pro zjišťování vlastnictví a původu zboží a duševního vlastnictví.

Z hlediska ochrany údajů jsou určeny nové povinné osoby, které budou muset zpracovávat osobní údaje (tj. prováděním hloubkové kontroly klienta). Tato nová povinnost stanovená s ohledem na aspekty veřejné politiky je vyvážena vložením jasných definic povinných osob, které jsou informovány o nových povinnostech, jež se na ně vztahují (sběr a zpracování finančních osobních údajů on-line), a prvků ochrany údajů, které s těmito povinnostmi souvisejí.

B. Stanovení maximálních limitů pro transakce s určitými předplacenými nástroji

Podle článku 12 čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz může členský stát povinným osobám povolit, aby za určitých podmínek neuplatňovaly některá opatření hloubkové kontroly klienta ve vztahu k elektronickým penězům. Rizika financování terorismu spojená s předplacenými kartami, která jsou v současnosti uznána, souvisejí s mnohoúčelovými (dobíjecími nebo jednorázovými) předplacenými kartami vyňatými z hloubkové kontroly klienta, které se používají v domácích nebo mezinárodních systémech, a snadným používáním těchto karet on-line.

Komise navrhuje i) snížit (z 250 na 150 EUR) prahové hodnoty ve vztahu k jednorázovým předplaceným platebním nástrojům, na něž se vztahují tato opatření hloubkové kontroly klienta, a ii) zrušit osvobození od povinnosti hloubkové kontroly klienta v případě používání předplacených karet on-line.

To bude lépe sloužit účelům identifikace a rozšíří to požadavky na ověřování klientů. Omezení anonymity předplacených nástrojů poskytne pobídku k využívání těchto nástrojů pouze k legitimním účelům a zajistí jejich menší přitažlivost pro účely terorismu a trestné činnosti. Předplacené karty budou současně i nadále dostupným nástrojem. Komise uznává, že mají sociální hodnotu, pomáhají podporovat finanční začlenění a mohou představovat užitečný nástroj při pořizování zboží a služeb on-line a jako náhrada bankovních účtů.

Navrhovaná opatření jsou zcela v souladu s pravidly, která již jsou s ohledem na předplacené karty stanovena ve čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz, a nebudou vyžadovat dodatečné povinnosti na straně distributorů těchto nástrojů.

C. Možnost finančních zpravodajských jednotek vyžádat si od kterékoli povinné osoby informace o praní peněz a financování terorismu

V souladu se závazky přijatými v Evropském programu pro bezpečnost navrhuje Komise pozměnit článek 32 čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz s cílem usnadnit spolupráci finančních zpravodajských jednotek a přizpůsobit pravidla pro jejich přístup k informacím nejnovějším mezinárodním standardům.

Finanční zpravodajské jednotky hrají důležitou úlohu při přeshraniční identifikaci finančních operací teroristických sítí a při odhalování jejich finančních podporovatelů. Nejnovější mezinárodní standardy zdůrazňují význam rozšíření rozsahu informací, které jsou dostupné pro finanční zpravodajské jednotky, a přístupu k těmto informacím. Tyto informace jsou v současnosti v některých členských státech omezeny požadavkem, aby povinná osoba nejprve předložila předchozí oznámení o podezřelé transakci. Finanční zpravodajské jednotky by měly mít možnost získat od povinných osob dodatečné informace a měly by mít včasný přístup k informacím z oblasti finanční, správní a z oblasti trestního řízení, které potřebují k řádnému plnění svých funkcí, aniž by bylo podáno oznámení o podezřelé transakci.

Objasnění zmocnění finančních zpravodajských jednotek vyžádat si od kterékoli povinné osoby doplňkové informace a mít přímý přístup k informacím, které mají k dispozici povinné osoby, zajistí, aby byly právní předpisy ve všech členských státech přizpůsobeny mezinárodním standardům. To finanční zpravodajské jednotky lépe připraví na shromažďování potřebných informací k účinnějšímu posouzení oznámení o podezřelých transakcích a urychlí to odhalení činností v oblasti financování terorismu a praní peněz. Úkol spočívající v bližším vymezení podmínek, za nichž lze tyto žádosti o informace podávat, je ponechán na rozhodnutí členských států. Členským státům je stejně tak ponecháno právo stanovit odpovídajícím způsobem účinná a přiměřená pravidla s ohledem na zpracovávání obdržených informací. Finanční zpravodajská jednotka musí dodržovat pravidla upravující bezpečnost a důvěrnost těchto informací, včetně postupů zpracovávání, uchovávání, šíření a ochrany těchto údajů, jakož i přístupu k nim.

D. Možnost finančních zpravodajských jednotek a příslušných orgánů zjistit totožnost majitelů bankovních a platebních účtů

Podle 57. bodu odůvodnění čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz se členské státy vybízejí, aby zavedly systémy bankovních rejstříků či elektronických systémů vyhledávání dat, jež by finančním zpravodajským jednotkám poskytovaly přístup k informacím o bankovních účtech. Takovéto mechanismy jsou nebo byly nedávno zavedeny v řadě členských států. Na úrovni EU však takováto povinnost neexistuje.

Jelikož ne všechny členské státy zavedly mechanismy, které jejich finančním zpravodajským jednotkám umožňují včasný přístup k informacím o totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů, nemohou některé finanční zpravodajské jednotky odhalovat na vnitrostátní úrovni finanční toky pro účely trestné činnosti a terorismu. Dotčené finanční zpravodajské jednotky si rovněž nemohou vyměňovat tyto informace se svými protějšky z EU nebo ze třetích zemí, což ztěžuje přeshraniční preventivní opatření.

Komise navrhuje, aby se od členských států vyžadovalo zřízení automatizovaných centralizovaných mechanismů, které umožňují zjistit rychle totožnost majitelů bankovních a platebních účtů. To členským státům umožní zvolit si mezi zřízením i) centrálního registru, který obsahuje potřebné údaje umožňující zjistit totožnost majitelů bankovních a platebních účtů a uděluje vnitrostátním finančním zpravodajským jednotkám a příslušným orgánům pro boj proti praní peněz a financování terorismu úplný a rychlý přístup k informacím uchovávaným v registru, a ii) jiných centralizovaných mechanismů, jako jsou centrální systémy vyhledávání dat, které umožňují dosáhnout téhož cíle.

Finanční zpravodajské jednotky a ostatní orgány pro boj proti praní peněz a financování terorismu musí mít při plnění svých povinností účinné prostředky k identifikaci všech bankovních a platebních účtů, které náležejí jedné osobě, a to prostřednictvím centralizovaného automatizovaného vyhledávacího dotazu. To povede k rychlejšímu odhalení – na vnitrostátní i mezinárodní úrovni – podezřelých transakcí souvisejících s praním peněz a financováním terorismu a k zlepšení preventivních opatření.

To členským státům poskytne dostatečnou volnost při výběru nejvhodnějších prostředků k dosažení cíle stanoveného v tomto návrhu. Při zřizování centrálního mechanismu poskytnou členské státy mechanismu harmonizovaný soubor minimálních informací a případně dalších informací, které pokládají za nezbytné a přiměřené pro předcházení praní peněz a financování terorismu. Dále budou od dotčených finančních institucí (nebo jiných subjektů) vyžadovat, aby do mechanismu pravidelně vkládaly nebo přenášely tyto informace a stanovily technické a právní podmínky přístupu k informacím ze strany finančních zpravodajských jednotek a příslušných orgánů pro boj proti praní peněz a financování terorismu.

S cílem respektovat soukromí a chránit osobní údaje by tyto registry měly současně uchovávat minimální údaje, které jsou zapotřebí pro provádění vyšetřování v souvislosti s praním peněz a financováním terorismu, dotyčné subjekty údajů by měly být informovány o tom, že jejich údaje jsou zaznamenány a jsou zpřístupněny finančním zpravodajským jednotkám, a mělo by jim být sděleno kontaktní místo pro výkon jejich práva na přístup a opravu. Na vnitrostátní úrovni by se na registraci osobních údajů v registrech měly vztahovat maximální doby uchovávání (podložené náležitým odůvodněním jejich délky) a mělo by být přijato ustanovení o zničení těchto informací, jakmile již nejsou pro uvedené účely zapotřebí. Přístup k těmto registrům a databázím by měl být omezen na základě zásady „vědět jen to nejnutnější“.

E. Harmonizace přístupu EU vůči vysoce rizikovým třetím zemím

Článek 18 směrnice vyžaduje, aby při jednání s osobami usazenými ve vysoce rizikových třetích zemích uplatňovaly povinné osoby opatření zesílené hloubkové kontroly klienta. Článek 9 čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz Komisi zmocňuje určit – prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci – vysoce rizikové třetí země s nedostatky v zavedených režimech pro boj proti praní peněz a financování terorismu, které tudíž představují značné riziko pro financování terorismu. Tento akt v přenesené pravomoci má být přijat – a předložen ke kontrole Evropskému parlamentu a Radě – v červenci 2016.

Členské státy však v současnosti nemusí ve svých vnitrostátních režimech zavést zvláštní seznam opatření zesílené hloubkové kontroly, vůči zemím s nedostatky jsou tudíž uplatňovány nesourodé režimy opatření zesílené hloubkové kontroly klienta.

Harmonizace těchto opatření zamezí riziku spekulativního výběru jurisdikce („forum shopping“) podle toho, zda dotyčná jurisdikce uplatňuje vůči vysoce rizikovým třetím zemím přísnější či méně přísné předpisy, nebo toto riziko přinejmenším omezí. Jsou proto odstraněny mezery v právní úpravě, jež by mohly být využity k činnostem v oblasti praní peněz a financování terorismu.

Navrhovaná opatření zesílené hloubkové kontroly klienta jsou zcela v souladu se seznamy těchto opatření, jež vypracoval Finanční akční výbor (FATF). Budou se považovat za minimální soubor požadavků, jež mají uplatňovat všechny členské státy. Zavedení tohoto úplného souboru opatření zesílené hloubkové kontroly klienta zajistí úplnější sledování transakce, jelikož bude zahrnovat kontroly klienta, účelu a povahy obchodního vztahu, zdroje financování a sledování transakcí. Prostřednictvím systematického schvalování vrcholným vedením bude mimoto zpracování finanční transakce podrobeno větší kontrole.

Stejně tak by měl být v právních předpisech Unie náležitě zohledněn i seznam protiopatření stanovený Finančním akčním výborem a tento návrh obsahuje neúplný seznam zmírňujících opatření, která se členské státy mohou rozhodnout uplatňovat.

F. Lepší přístup k informacím o skutečných majitelích

V článcích 30 a 31 stanoví čtvrtá směrnice pro boj proti praní peněz pravidla pro sběr a uchovávání informací o skutečném konečném majiteli či majitelích společností, svěřenských fondů a jiných typů právních uspořádání a přístup k těmto informacím. Tyto subjekty musí v současnosti uchovávat přesné informace o skutečném vlastnictví.

Čtvrtá směrnice pro boj proti praní peněz stanoví strukturovaný přístup s ohledem na právnické osoby a rozlišuje mezi společnostmi a svěřenskými fondy a podobnými právními uspořádáními. Tento návrh tuto strukturu zachovává.

– Společnosti a jiné právnické osoby

Podle článku 30 čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz může přístup k informacím o skutečném vlastnictví získat kterákoli osoba nebo organizace, která prokáže oprávněný zájem. V praxi se k zatajení vazeb na trestnou činnost, daňových povinností, zapojení politicky exponovaných osob a osob nebo jurisdikcí, na něž byly uvaleny sankce, využívají složité vlastnické struktury. Rozdílné přístupy k transparentnosti ohledně skutečných konečných majitelů vyvolávají rovněž problémy a nejasnost u společností, které musí vynakládat značné zdroje na vlastní systémy a kontroly, zatímco investoři, akcionáři a jiné zúčastněné strany se musí spoléhat na veřejně přístupné a okamžitě dostupné informace o kontrole a vlastnictví kotovaných společností.

Znalost skutečných majitelů společností je jádrem zmírňování rizika finančních trestných činů a preventivních strategií u regulovaných podniků. V rámci EU je tento aspekt mimoto podstatou vztahu mezi preventivním režimem ve čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz a právem obchodních společností, konkrétně směrnicí 2009/101/ES, právním aktem Unie, který stanoví pravidla pro zveřejňování listin společností. Tento návrh dotyčnou záležitost řeší změnou zmíněné směrnice, takže členské státy budou muset zajistit povinné zveřejnění

(veřejný přístup) omezeného souboru informací o skutečných majitelích podniků a právnických osob, které se podílejí na ziskových činnostech, jak jsou vymezeny v článku 54 SFEU. Náležitá infrastruktura pro správu a řízení společnosti by měla spojovat transparentnost, odpovědnost a integritu a toto zahrnuje znalost skutečného vlastnictví.

Požadavek na udělení veřejného přístupu k informacím o skutečném vlastnictví je opodstatněný, jelikož poskytne dodatečné záruky třetím osobám, které chtějí s těmito podniky obchodovat. Ochrana minoritních investorů a ochrana zúčastněných stran, jako jsou třetí osoby, které chtějí s dotyčným subjektem nebo strukturou obchodovat, vyžaduje přístup k spolehlivým informacím o vlastnictví, včetně totožnosti ovládajících osob, a o kontrolních strukturách společností i svěřenských fondů.

Veřejný přístup umožňuje rovněž větší kontrolu informací ze strany občanské společnosti, včetně tisku nebo organizací občanské společnosti, a přispívá k zachování důvěry v integritu obchodních transakcí a finančního systému. Může přispět k boji proti zneužívání právnických osob a právních uspořádání jak tím, že pomáhá při vyšetřování, tak i prostřednictvím dopadů na pověst, jelikož každý, kdo by s nimi mohl uzavřít transakce, zná totožnost skutečného majitele nebo majitelů. Usnadňuje rovněž včasnou a účinnou dostupnost informací pro finanční instituce i orgány, včetně orgánů třetích zemí, které se podílejí na boji proti těmto trestným činům.

– Svěřenské fondy a jiná právní uspořádání

Čtvrtá směrnice pro boj proti praní peněz uděluje příslušným orgánům a finančním zpravodajským jednotkám včasný přístup k informacím o skutečných majitelích svěřenských fondů a jiných právních uspořádání. Povinné osoby mohou získat přístup k informacím v rámci hloubkové kontroly klienta. Informace o skutečném vlastnictví se týkají široké škály právních uspořádání: výslovně zřízených svěřenských fondů podle zvykového práva, avšak rovněž podobných subjektů jako *Treuhand, fiducies* nebo *fideicomiso* a veškerých podobných právních uspořádání, jako jsou nadace. Stávající pravidla mimoto vyžadují, aby v případě, má-li svěřenský fond daňové dopady, musely členské státy zavést centrální registr, který obsahuje informace o skutečném vlastnictví.

Mnoho těchto svěřenských fondů a podobných právních uspořádání vykonává obchodní nebo podnikatelskou činnost za účelem dosažení zisku stejně jako běžné společnosti. Co se tudíž týká tohoto zvláštního typu svěřenských fondů, platí stejné argumenty ve prospěch veřejného přístupu k informacím o skutečném vlastnictví. Režim, který je na úrovni Unie zaveden s ohledem na přístup k informacím, musí být soudržný a musí zajišťovat veřejný přístup k informacím o majitelích této kategorie právnických osob.

Svěřenské fondy a podobná právní uspořádání mohou být současně zřízena za jinými účely: zachování a stanovení podmínek pro nakládání s rodinným majetkem, charitativní účely nebo jiné společensky prospěšné cíle. Tyto svěřenské fondy a podobná právní uspořádání, jež se nepovažují za subjekty obchodního typu, využívají jiný režim, pokud jde o soukromí. Základní údaje o skutečných majitelích těchto subjektů mohou být poskytnuty pouze osobám nebo organizacím, které mají oprávněný zájem. Prostřednictvím bodu odůvodnění jsou proto objasněna kritéria pro prokázání oprávněného zájmu.

Navrhovaný přístup bere v úvahu zvláštnosti svěřenských fondů a podobných právních uspořádání. Takto se bez ohledu na jejich kvalifikaci podle vnitrostátního práva rozlišuje na straně jedné mezi svěřenskými fondy, které sestávají z majetku vlastněného osobou nebo

jménem osoby, která podniká a jejíž podnikání se týká nebo sestává ze správy svěřenských fondů a která v průběhu tohoto podnikání jedná jako svěřenský správce fondu za účelem dosažení zisku, a na straně druhé mezi ostatními svěřenskými fondy.

*Dodatečné body*

*i) Registrované korporátní struktury*

Podle čl. 3 bodu 6 písm. a) čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz představuje kritérium při zjišťování totožnosti skutečného majitele společností prahová hodnota akciového podílu 25 % plus jedna akcie nebo vlastnický podíl větší než 25 %. Komise navrhuje snížit s ohledem na určité omezené typy subjektů, které představují zvláštní hrozbu využití k praní peněz a daňovým únikům, prahovou hodnotu stanovenou ve čtvrté směrnici pro boj proti praní peněz na 10 %.

U zprostředkovatelských subjektů, které nevykonávají žádnou hospodářskou činnost a které slouží pouze k vzdálení skutečných majitelů od majetku, lze 25% prahovou hodnotu poměrně snadno obejít. Stanovení nižší prahové hodnoty v případě zvláštního rizika omezí škálu subjektů, u nichž musí povinné osoby shromažďovat dodatečné údaje, na subjekty, u nichž je riziko využití k nezákonným účelům vysoké. To tudíž umožňuje lepší odhalení skutečných majitelů se zvláštním zaměřením se na subjekty, které fungují jako zprostředkující struktury, nevytvářejí samy o sobě příjmy, nýbrž většinou směrují příjmy z jiných zdrojů (které jsou ve směrnici 2011/16/EU definovány jako *pasivní nefinanční subjekty*).

*ii) Stávající klienti*

Podle čl. 14 odst. 5 čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz je při provádění hloubkové kontroly klienta identifikován zakladatel svěřenského fondu. Komise navrhuje požadovat systematické sledování skutečných majitelů stávajících klientů, jako jsou svěřenské fondy, jiná právní uspořádání a právnické osoby jako nadace.

Není-li takovýto systematický přezkum prováděn, nelze potenciální zdroj finančních prostředků / aktiv, u něhož obvykle existuje riziko praní peněz, spolehlivě posoudit. Neexistence systematického sledování v určitých případech neumožňuje odhalit a posoudit rizika včas. Uplatňování hloubkové kontroly klienta u cílených stávajících klientů, včasnému posouzení rizika praní peněz a financování terorismu a reagování na toto riziko může bránit nedostatek aktuálních informací o klientech, což vytváří příležitost ke skrývání peněz získaných nezákonným způsobem.

Kromě čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz jsou v tomto ohledu důležitá i jiná pravidla práva Unie, která je nutno vzít v potaz. Rozsah informací o skutečném vlastnictví podle čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz přímo ovlivňuje režim oznamování podle směrnice 2011/16/EU. Posledně uvedené vyžaduje, aby finanční instituce získaly čestné prohlášení s ohledem na skutečné majitele *pasivních nefinančních subjektů*, jež vlastní existující účty se zůstatkem přesahujícím 1 milion USD, jak je stanoveno v souladu se společným standardem pro oznamování vypracovaným v rámci Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). V návaznosti na tuto povinnost kontaktovat pasivní nefinanční subjekt, která je uložena finančním institucím, lze dosáhnout synergií, a to využitím tohoto kontaktu k aktualizaci informací o skutečném vlastnictví podle nejnovější úrovně znalostí.

*iii) Místo sledování a registrace svěřenských fondů*

Podle článku 31 čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz musí členské státy vyžadovat, aby svěřenské fondy, „které se řídí jejich právem“, získaly a měly adekvátní, přesné a aktuální informace, zejména o svěřenském správci. Týž článek vyžaduje, aby členské státy na vnitrostátní úrovni zavedly centralizované registry skutečných majitelů svěřenských fondů, „které mají daňové dopady“.

Komise navrhuje objasnit, že členským státem, jehož se tyto povinnosti týkají, je členský stát, v němž je svěřenský fond spravován.

Stávající kritéria týkající se „rozhodného práva“ a „vzniku daňových dopadů“ nejsou chápána jednotně a je třeba je objasnit. Podle stávajícího znění článku 31 by bylo zejména možné usuzovat, že pokud členský stát neuzná svěřenské fondy podle svého práva, nevztahuje se na něj povinnost týkající se sledování a registrace svěřenských fondů spravovaných na jeho území. To může vytvářet mezery v registraci a není to v souladu s cíli požadavků směrnice týkajících se transparentnosti, které jsou stanoveny ve směrnici. Omezení požadavku týkajícího se registrace pouze na svěřenské fondy, které mají daňové dopady, není mimoto zcela v souladu se širší povinností podle směrnice identifikovat před navázáním obchodního vztahu všechny typy svěřenských fondů.

Ustanovení současné směrnice není rovněž konzistentní v tom smyslu, že stávající požadavek na registraci osvobozuje od registrace svěřenské fondy, které v důsledku nedostatečné harmonizace daňových systémů nespadají do oblasti působnosti daňových předpisů členských států (jelikož nemají např. nikde daňovou rezidenci). Tyto svěřenské fondy nejenže neodvádějí daně, nýbrž nejsou ani nikde registrovány.

Návrh Komise je v souladu s pokyny Finančního akčního výboru k transparentnosti a skutečnému vlastnictví.

*iv) Propojení vnitrostátních registrů*

Čtvrtá směrnice pro boj proti praní peněz zdůrazňuje, že je nutné zajistit bezpečné a účinné propojení vnitrostátních registrů skutečných majitelů. Komisi je svěřen úkol vypracovat do června 2019 zprávu, v níž vyhodnotí podmínky a technické specifikace a postupy pro zajištění propojení.

Je nanejvýš důležité zabývat se urychleně riziky, která může představovat přeshraniční zneužívání právnických osob a právních uspořádání. Komise proto navrhuje přímé propojení těchto registrů.

Propojení umožní příslušným orgánům, finančním zpravodajským jednotkám a povinným osobám zjistit co nejsnadněji a nejefektivněji totožnost skutečných majitelů a zvýší požadavky na transparentnost vztahující se na společnosti a svěřenské fondy. Umožní rovněž veřejnosti přístup k informacím o skutečném vlastnictví v rámci celé EU.

Nová koncepce transparentnosti společností a přístupu k informacím o skutečném vlastnictví se tudíž zabývá všemi aspekty, které v současnosti tvoří systém informací o skutečném vlastnictví: co se registruje (subjekty, pro něž se informace registrují), kde se musí registrace uskutečnit (který členský stát je odpovědný za registraci daného subjektu), komu je udělen přístup k informacím (jasnější přístup k informacím o skutečném vlastnictví), jak by měly být vnitrostátní registry propojeny.

G. Objasnění řady stávajících ustanovení

i) Pojem „příslušné orgány“

Navzdory skutečnosti, že se na něj odkazuje v celém znění směrnice, není pojem „příslušné orgány“ vždy jasný. To má za následek rozdílné výklady v Unii. Návrh obsahuje bod odůvodnění, který tuto záležitost objasňuje.

ii) Vyloučení karet v rámci uzavřeného systému

Kartami v rámci uzavřeného systému jsou předplacené karty, které lze použít k pořízení zboží nebo služeb pouze v prostorách jejich vydavatele nebo v rámci omezené sítě poskytovatelů služeb na základě přímé obchodní dohody s profesionálním vydavatelem, nebo které lze použít k pořízení pouze velmi omezené škály výrobků nebo služeb. Vzhledem k velmi omezeným rizikům praní peněz a financování terorismu, která jsou spojena s kartami v rámci uzavřeného systému, nespadají tyto karty do oblasti působnosti definice elektronických peněz pro účely čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz, což je v souladu s přístupem použitým ve směrnici 2009/110/ES[21].

iii) Úplný soulad s ustanoveními o elektronické identifikaci

Jedním z cílů čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz je náležité zjištění a ověření totožnosti stran (fyzických nebo právnických osob) transakce a/nebo platby. Při otevírání bankovních účtů nebo přístupu k finančním prostředkům a/nebo sledování elektronických transakcí jsou tudíž důležité elektronická identifikace a služby vytvářející důvěru (které jsou upraveny v nařízení eIDAS). Rámec eIDAS představuje v současnosti jeden ze základních kamenů jednotného digitálního trhu, který zahrnuje všechny prvky elektronické identifikace a autentizace.

Čtvrtou směrnici pro boj proti praní peněz je třeba aktualizovat s přihlédnutím k novému právnímu rámci pro vzájemné uznávání oznámených systémů a elektronických prostředků identifikace s uvedením jednoznačného odkazu na technické prostředky stanovené v nařízení eIDAS a s vyloučením případné neslučitelnosti.

Odkazy na elektronické prostředky identifikace stanovené v nařízení eIDAS je třeba uvést v čl. 13 odst. 1, čl. 27 odst. 2, čl. 40 odst. 1 písm. a) a b) a v příloze III čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz. Kopie originálů dokumentů, jakož i elektronická prohlášení, potvrzení či pověřovací údaje by se měly uznat jako platné způsoby prokázání totožnosti podle čtvrté směrnice pro boj proti praní peněz.

[21] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. L 267, 10.10.2009, s. 7).

2016/0208 (COD)

Návrh

# SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

## kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/101/ES

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 50 a 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky[22],

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[23],

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849[24] představuje hlavní právní nástroj při předcházení využívání finančního systému Unie k praní peněz a financování terorismu. Uvedená směrnice, která má být provedena do dne 26. června 2017, stanoví komplexní rámec zabývající se získáváním peněz nebo majetku pro teroristické účely, který vyžaduje, aby členské státy identifikovaly rizika související s praním peněz a financováním terorismu, porozuměly jim a zmírňovaly je.

(2) Nedávné teroristické útoky odhalily nově se objevující trendy, zejména pokud jde o způsob, jakým teroristické skupiny financují a provádějí své operace. Některé moderní technologické služby se stávají stále oblíbenějšími jako alternativní finanční systémy, přičemž nespadají do oblasti působnosti právních předpisů Unie nebo využívají výjimky, které již nemusí být opodstatněné. S cílem udržet krok s novými trendy je třeba přijmout další opatření k zlepšení stávajícího preventivního rámce.

(3) Zatímco je třeba sledovat cíle směrnice (EU) 2015/849, změny uvedené směrnice by měly být v souladu s probíhající činností Unie v oblasti boje proti terorismu

---

22 Úř. věst. C […], […], s. […].

23 Úř. věst. C […], […], s. […].

24 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

a financování terorismu. Evropský program pro bezpečnost[25] uvádí, že jsou zapotřebí opatření, která se účinněji a komplexně zabývají financováním terorismu, a zdůrazňuje, že financování terorismu umožňuje pronikání na finanční trhy. Rovněž v závěrech ze zasedání Evropské rady ve dnech 17. a 18. prosince 2015 se zdůrazňuje nutnost přijmout urychleně další opatření proti financování terorismu ve všech oblastech.

(4) Komise přijala akční plán pro další zintenzivnění boje proti terorismu[26], který zdůrazňuje nutnost přizpůsobit se novým hrozbám a pozměnit za tímto účelem směrnici (EU) 2015/849.

(5) Opatření Unie musí rovněž náležitě odrážet vývoj a závazky přijaté na mezinárodní úrovni. Rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2199(2015) členské státy vyzývá, aby teroristickým skupinám zabránily v přístupu k mezinárodním finančním institucím.

(6) Poskytovatelé služeb výměny mezi virtuálními měnami a fiat měnami (tj. měnami, které byly prohlášeny za zákonné platidlo) a poskytovatelé elektronických peněženek pro virtuální měny nemají povinnost identifikovat podezřelou činnost. Teroristické skupiny proto mohou převádět peníze do finančního systému Unie nebo v rámci sítí virtuálních měn zatajením převodů nebo využíváním určité míry anonymity na těchto platformách. Je tudíž nezbytné rozšířit oblast působnosti směrnice (EU) 2015/849 tak, aby zahrnovala platformy pro výměnu virtuálních měn a poskytovatele elektronických peněženek. Příslušné orgány by měly být s to sledovat používání virtuálních měn. To zajistí vyvážený a přiměřený přístup a zaručí technický pokrok a vysokou míru transparentnosti, jíž je dosaženo v oblasti alternativního financování a sociálního podnikání.

(7) Důvěryhodnost virtuálních měn se nezvýší, jsou-li používány pro účely trestné činnosti. V tomto ohledu se při rozšiřování využívání virtuálních měn a jejich možných výhod anonymita stane spíše překážkou než výhodou. Zahrnutí platforem pro výměnu virtuálních měn a poskytovatelů elektronických peněženek nevyřeší zcela otázku anonymity spojenou s transakcemi s virtuální měnou, jelikož velká část prostředí virtuálních měn je i nadále anonymní, neboť uživatelé mohou provádět transakce i bez platforem pro výměnu nebo poskytovatelů virtuálních peněženek. Za účelem boje proti rizikům spojeným s anonymitou by měly být vnitrostátní finanční zpravodajské jednotky schopny spojit adresy virtuálních měn s totožností majitele virtuálních měn. Mimoto je třeba blíže posoudit možnost uživatelů, aby se sami dobrovolně přihlásili určeným orgánům.

(8) Místní měny (nazývané rovněž doplňkovými měnami), které se používají ve velmi omezených sítích, jako je město nebo region, a mezi malým počtem uživatelů, by se neměly považovat za virtuální měny.

(9) Při jednání s fyzickými nebo právnickými osobami usazenými ve vysoce rizikových třetích zemích musí členské státy vyžadovat, aby povinné osoby uplatňovaly opatření zesílené hloubkové kontroly klienta za účelem řízení a zmírňování rizik. Každý členský stát proto na vnitrostátní úrovni určí druh opatření zesílené hloubkové kontroly, která budou přijata vůči vysoce rizikovým třetím zemím. Tyto rozdílné

---

[25] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, „Evropský program pro bezpečnost“, COM(2015) 185 final.

[26] Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o akčním plánu pro zesílení boje proti financování terorismu, COM(2016) 50 final.

přístupy mezi členskými státy vytvářejí slabá místa v řízení obchodních vztahů s vysoce rizikovými třetími zeměmi označenými Komisí. Tyto nedostatky mohou teroristé využít k směrování finančních prostředků do/z finančního systému Unie. Je důležité zvýšit účinnost seznamu vysoce rizikových třetích zemí stanoveného Komisí, a to zajištěním harmonizovaného zacházení s těmito zeměmi na úrovni Unie. Tento harmonizovaný přístup by se měl zaměřit v prvé řadě na opatření zesílené hloubkové kontroly klienta. Členské státy a povinné osoby by však měly mít možnost uplatňovat kromě opatření zesílené hloubkové kontroly klienta dodatečná zmírňující opatření v souladu s mezinárodními závazky. Mezinárodní organizace a tvůrci standardů s pravomocí v oblasti předcházení praní peněz a boje proti financování terorismu mohou požádat o uplatňování vhodných protiopatření na ochranu mezinárodního finančního systému před stávajícími značnými riziky praní peněz a financování terorismu, která plynou z dotyčných zemí. Členské státy by s ohledem na vysoce rizikové třetí země určené Komisí měly přijmout a uplatňovat dodatečná zmírňující opatření s přihlédnutím k žádostem o protiopatření, jako jsou žádosti Finančního akčního výboru (FATF).

(10) Vzhledem k vyvíjející se povaze hrozeb praní peněz a financování terorismu a zranitelnosti by Unie měla přijmout integrovaný přístup, pokud jde o soulad vnitrostátních režimů pro boj proti praní peněz a financování terorismu s požadavky na úrovni Unie, přičemž se vezme v úvahu posouzení účinnosti těchto vnitrostátních režimů. Za účelem sledování správného provedení požadavků Unie do vnitrostátních režimů, jejich účinného uplatňování a jejich schopnosti zajistit spolehlivý preventivní režim v této oblasti by Komise měla své posouzení založit na vnitrostátních režimech posuzování rizik, čímž nejsou dotčeny režimy zavedené mezinárodními organizacemi a tvůrci standardů v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu, jako je Finanční akční výbor nebo Výbor expertů pro hodnocení opatření proti praní peněz (MONEYVAL).

(11) Mnohoúčelové předplacené karty mají legitimní využití a představují nástroj, který přispívá k finančnímu začlenění. Anonymní předplacené karty lze však snadno využít k financování teroristických útoků a logistiky. Je proto nezbytné upřít teroristům tento způsob financování jejich operací dalším snížením limitů a maximálních částek, při nichž nemusí povinné osoby uplatňovat určitá opatření hloubkové kontroly klienta stanovená ve směrnici (EU) 2015/849. Zatímco se náležitě přihlíží k potřebám spotřebitelů při používání mnohoúčelových předplacených nástrojů a nebrání se používání těchto nástrojů na podporu sociálního a finančního začlenění, je nezbytné stávající prahové hodnoty u mnohoúčelových předplacených karet snížit a při jejich používání on-line zrušit výjimku s ohledem na hloubkovou kontrolu klienta.

(12) Ačkoliv je používání anonymních předplacených karet vydávaných v Unii v zásadě omezeno pouze na území Unie, u podobných karet vydaných ve třetích zemích to vždy neplatí. Je proto důležité zajistit, aby anonymní předplacené karty vydané mimo Unii bylo možno použít v Unii pouze tehdy, pokud lze mít za to, že vyhovují požadavkům, které jsou rovnocenné požadavkům stanoveným v právních předpisech Unie. Příslušné pravidlo je třeba přijmout zcela v souladu se závazky Unie s ohledem na mezinárodní obchod, zejména ustanoveními Všeobecné dohody o obchodu službami.

(13) Finanční zpravodajské jednotky hrají důležitou úlohu při identifikaci finančních operací teroristických sítí, zejména na přeshraničním základě, a při odhalování jejich finančních podporovatelů. Vzhledem k neexistenci závazných mezinárodních standardů existují mezi finančními zpravodajskými jednotkami významné rozdíly, pokud jde o jejich funkce, kompetence a pravomoci. Tyto rozdíly by však neměly

ovlivnit činnost finančních zpravodajských jednotek, zejména jejich schopnost vypracovat preventivní analýzy na podporu všech orgánů pověřených zpravodajskými, vyšetřovacími a justičními činnostmi a mezinárodní spoluprací. Finanční zpravodajské jednotky by měly mít přístup k informacím a měly by být s to vyměňovat si je bez jakýchkoli omezení, mimo jiné prostřednictvím náležité spolupráce s donucovacími orgány. Ve všech případech podezření na trestnou činnost, a zejména v případech týkajících se financování terorismu, je třeba zajistit přímý a rychlý tok informací bez zbytečných prodlev. Je proto nezbytné dále posílit účinnost a efektivnost finančních zpravodajských jednotek, a to objasněním pravomocí finančních zpravodajských jednotek a spolupráce mezi nimi.

(14) Finanční zpravodajské jednotky by měly být schopny získat od jakékoli povinné osoby veškeré nezbytné informace související s jejich funkcemi. Volný přístup k informacím je nezbytný, aby bylo zajištěno náležité sledování toků peněz a možnost odhalit nezákonné sítě a toky v rané fázi. Pokud musí finanční zpravodajské jednotky získat dodatečné informace na základě podezření z praní peněz, může být toto podezření založeno na předchozím oznámení o podezřelé transakci, které finanční zpravodajské jednotka obdržela, avšak rovněž na jiných způsobech, jako je vlastní analýza finanční zpravodajské jednotky, zpravodajské informace poskytnuté příslušnými orgány nebo informace, které má k dispozici jiná finanční zpravodajská jednotka. Finanční zpravodajské jednotky by proto měly mít možnost získat informace od jakékoli povinné osoby, a to i bez předchozího oznámení, které učinila jednotlivá povinná osoba. Finanční zpravodajská jednotka by měla mít rovněž možnost získat tyto informace na žádost jiné finanční zpravodajské jednotky v Unii a vyměňovat si informace s dožadující finanční zpravodajskou jednotkou.

(15) Opožděný přístup finančních zpravodajských jednotek a jiných příslušných orgánů k informacím o totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů brání odhalení převodů finančních prostředků souvisejících s terorismem. Vnitrostátní údaje umožňující identifikaci bankovních a platebních účtů náležejících jedné osobě jsou roztříštěné, nejsou proto včas dostupné pro finanční zpravodajské jednotky a ostatní příslušné orgány. Ve všech členských státech je proto nezbytné zavést centralizované automatizované mechanismy, jako je registr nebo systém vyhledávání dat, jako účinný způsob získání včasného přístupu k informacím o totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů, zmocněných osob a skutečných majitelů.

(16) V zájmu respektování soukromí a ochrany osobních údajů by měly tyto registry uchovávat minimální údaje potřebné pro vyšetřování v rámci boje proti praní peněz. Dotčené subjekty údajů by měly být informovány o tom, že jejich údaje jsou zaznamenány a zpřístupněny finančním zpravodajským jednotkám, a mělo by jim být sděleno kontaktní místo pro výkon jejich práva na přístup a opravu. Při provádění těchto ustanovení by měly členské státy stanovit maximální doby uchovávání (podložené náležitým odůvodněním jejich délky) pro registraci osobních údajů v registrech a zajistit jejich zničení, jakmile již tyto informace nejsou pro uvedené účely zapotřebí. Přístup k registrům a databázím by měl být omezen na základě zásady „vědět jen to nejnutnější“.

(17) Pro boj proti praní peněz nebo financování terorismu jsou nezbytné správná identifikace a ověření údajů fyzických a právnických osob. Nejnovější technický vývoj v oblasti digitalizace transakcí a plateb umožňuje bezpečnou identifikaci na dálku nebo elektronickou identifikaci. Tyto možnosti identifikace stanovené v nařízení

Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014[27] je třeba vzít v úvahu, zejména co se týká oznámených elektronických systémů a prostředků identifikace, které poskytují bezpečné nástroje na vysoké úrovni a měřítko, na jehož základě lze ověřit posouzení metod identifikace stanovených na vnitrostátní úrovni. Je proto nezbytné uznat bezpečné elektronické kopie originálních dokumentů a elektronická prohlášení, potvrzení nebo pověřovací údaje jako platné způsoby prokázání totožnosti.

(18) Prahová hodnota pro skutečné vlastnictví stanovená v čl. 3 bodě 6 písm. a) směrnice (EU) 2015/849 nerozlišuje mezi skutečnými obchodními společnostmi a subjekty, které nevykonávají aktivně podnikatelskou činnost a jsou využívány především jako zprostředkující struktura mezi aktivy nebo příjmy a skutečným konečným majitelem. V posledně uvedeném případě lze stanovenou prahovou hodnotu snadno obejít, což má za následek, že nejsou identifikovány fyzické osoby, které právnickou osobu skutečně vlastní nebo kontrolují. V zájmu lepšího objasnění informací o skutečném vlastnictví, pokud jde o zprostředkující struktury, které mají formu společnosti, je nezbytné stanovit zvláštní prahovou hodnotu, od níž se odvozuje vlastnictví.

(19) Postup při přezkumu stávajících klientů je v současném rámci založen na rizicích. Vzhledem k vyššímu riziku praní peněz, financování terorismu a souvisejících predikativních trestných činů spojených s některými zprostředkujícími strukturami však tento postup nemusí umožňovat včasné odhalení a posouzení rizik. Je proto důležité zajistit, aby byly na metodickém základě sledovány rovněž určité jasně vymezené kategorie stávajících klientů.

(20) Členské státy musí v současnosti zajistit, aby právnické osoby se sídlem na jejich území získaly a měly adekvátní, přesné a aktuální informace o svém skutečném vlastnictví. Potřeba přesných a aktuálních informací o skutečném majiteli je klíčovým faktorem při sledování pachatelů trestných činů, kteří by jinak mohli skrýt svou totožnost za korporátní strukturu. Celosvětově propojený finanční systém usnadňuje skrývání a přesuny finančních prostředků po celém světě a ti, kteří perou peníze a financují terorismus, jakož i jiní zločinci v rostoucí míře tuto možnost využívají.

(21) Je nutno objasnit zvláštní faktor, který určuje členský stát odpovědný za sledování a registraci informací o skutečném vlastnictví svěřenských fondů a podobných právních uspořádání. Aby se zamezilo tomu, že kvůli rozdílům v právních systémech členských států nejsou určité svěřenské fondy v Unii sledovány ani registrovány, je třeba všechny svěřenské fondy a podobná právní uspořádání registrovat v místě, kde jsou spravovány. Aby bylo zajištěno účinné sledování a registrace informací o skutečném vlastnictví svěřenských fondů, je rovněž nezbytná spolupráce členských států.

(22) Veřejný přístup na základě povinného zveřejňování určitých informací o skutečném vlastnictví společností poskytuje dodatečné záruky třetím osobám, které chtějí s těmito společnostmi obchodovat. Určité členské státy podnikly příslušné kroky nebo oznámily záměr zveřejňovat informace obsažené v registrech skutečných majitelů. Skutečnost, že informace nezveřejňují všechny členské státy, nebo rozdíly ve zpřístupněných informacích a jejich dostupnosti mohou vést k rozdílným úrovním ochrany třetích osob v Unii. Na řádně fungujícím vnitřním trhu je zapotřebí koordinace, aby se zamezilo narušení.

---

[27] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73).

(23) Veřejný přístup umožňuje rovněž větší kontrolu informací ze strany občanské společnosti, včetně tisku nebo organizací občanské společnosti, a přispívá k zachování důvěry v integritu obchodních transakcí a finančního systému. Může přispět k boji proti zneužívání právnických osob a právních uspořádání jak tím, že pomáhá při vyšetřování, tak i prostřednictvím dopadů na pověst, jelikož každý, kdo by s nimi mohl uzavřít transakce, zná totožnost skutečných majitelů. Usnadňuje rovněž včasnou a účinnou dostupnost informací pro finanční instituce i orgány, včetně orgánů třetích zemí, které se podílejí na boji proti těmto trestným činům.

(24) Důvěra investorů a široké veřejnosti ve finanční trhy závisí do značné míry na existenci vhodného režimu zveřejňování, který zajišťuje transparentnost, pokud jde o skutečné vlastnictví a kontrolní struktury společností. To platí zejména pro systémy správy a řízení společností, které se vyznačují koncentrovaným vlastnictvím, jak je tomu v Unii. Velcí investoři se značnými právy, pokud jde o hlasování a peněžní toky, mohou na straně jedné podporovat dlouhodobý růst a výkonnost podniku. Na straně druhé však mohou mít skuteční majitelé s kontrolním vlivem a s velkými hlasovacími bloky pobídky k odklonu podnikových aktiv a možnost získat osobní prospěch na úkor minoritních investorů.

(25) Členské státy by proto měly umožnit přístup k informacím o skutečném vlastnictví dostatečně soudržným a koordinovaným způsobem, a to prostřednictvím centrálních registrů, v nichž jsou obsaženy informace o skutečném vlastnictví, a stanovením jednoznačného pravidla pro veřejný přístup, aby mohly třetí osoby v celé Unii zjistit, kdo jsou skuteční majitelé společností. Je proto nezbytné pozměnit směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/101/ES[28] s cílem harmonizovat vnitrostátní předpisy o zveřejňování informací o skutečném vlastnictví společností, zejména za účelem ochrany zájmů třetích osob.

(26) Je třeba usilovat o náležitou rovnováhu zejména mezi obecným veřejným zájmem s ohledem na transparentnost společností a předcházení praní peněz a základními právy subjektů údajů. Soubor údajů, které mají být zveřejněny, by měl být omezený, mě by být stanoven jednoznačně a úplně a mělo by se jednat o údaje obecné povahy, aby se minimalizovala případná újma způsobená skutečným majitelům. Informace, které jsou přístupné veřejnosti, by se současně neměly významně lišit od údajů, jež jsou shromažďovány v současnosti. Aby se omezilo zasahování do práva na respektování soukromého života obecně, a zejména na ochranu soukromých údajů, měly by tyto informace souviset v zásadě s postavením skutečných majitelů podniků a svěřenských fondů a měly by se důsledně týkat oblasti hospodářské činnosti, v níž skuteční majitelé působí.

(27) Zveřejnění informací o skutečném vlastnictví by mělo být navrženo tak, aby mohly vlády a regulační orgány rychle reagovat na alternativní techniky investování, jako jsou akciové deriváty vypořádané v penězích. Legitimním většinovým vlastníkům by nemělo být na druhou stranu být bráněno v tom, aby hráli aktivní úlohu při sledování řízení v kotovaných společnostech. V zájmu fungování finančních trhů, které jsou stále více mezinárodně orientované a složité, je nezbytné, aby vnitrostátní orgány

[28] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/101/ES ze dne 16. září 2009 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 258, 1.10.2009, s. 11).

dohledu měly k dispozici a účinně uplatňovaly právní předpisy a požadavky, jež umožňují sdílení informací na mezinárodní úrovni.

(28) Osobní údaje skutečných majitelů by měly být zveřejněny, aby mohly třetí osoby a občanská společnost obecně zjistit, kdo jsou skuteční majitelé. Posílená veřejná kontrola přispěje k předcházení zneužívání právnických osob a právních uspořádání, včetně vyhýbání se daňovým povinnostem. Je proto nezbytné, aby byly tyto informace zveřejněny prostřednictvím vnitrostátních registrů a prostřednictvím systému propojení registrů po dobu deseti let poté, co společnost byla z registru vymazána. Členské státy by však měly mít možnost stanovit v právních předpisech zpracovávání informací o skutečném vlastnictví, včetně osobních údajů, pro jiné účely, pokud toto zpracovávání splňuje cíl veřejného zájmu a představuje nezbytné a přiměřené opatření v demokratické společnosti s ohledem na sledovaný legitimní cíl.

(29) V zájmu zajištění přiměřeného a vyváženého přístupu a zaručení práva na soukromý život a ochranu osobních údajů by členské státy měly stejně tak stanovit výjimky vztahující se na zveřejňování informací o skutečném vlastnictví a přístup k těmto informacím v registrech za výjimečných okolností, pokud by tyto informace vystavily skutečného majitele riziku podvodu, únosu, vydírání, násilí nebo zastrašování.

(30) Na zpracovávání osobních údajů podle této směrnice se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES[29], která bude nahrazena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679[30].

(31) Fyzické osoby, jejichž osobní údaje jsou uchovávány ve vnitrostátních registrech jako informace o skutečném vlastnictví, by proto měly být informovány o zveřejnění jejich osobních údajů před tím, než k tomuto zveřejnění dojde. Zpřístupněny by měly být mimoto pouze osobní údaje, které jsou aktuální a odpovídají skutečným majitelům, a majitelé by měli být informováni o svých právech podle stávajícího právního rámce Unie pro ochranu údajů, jak je stanoven v nařízení (EU) 2016/679 a směrnici (EU) 2016/680[31], a o postupech vztahujících se na výkon těchto práv.

(32) Touto směrnicí není dotčena ochrana osobních údajů, které příslušné orgány zpracovávají podle rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV[32], jež bude nahrazeno směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680[33].

(33) V současnosti podléhají společnosti a podobné právnické osoby působící v Unii povinnosti registrovat informace o skutečném vlastnictví, přičemž se stejná povinnost

---

29 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31).

30 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

31 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89).

32 Rámcové rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech (Úř. věst. L 350, 30.12.2008, s. 60).

33 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89).

nevztahuje na všechny svěřenské fondy a ostatní právní uspořádání s podobnými charakteristikami, jako je *Treuhand*, *fiducies* nebo *fideicomiso*, zřízená v Unii. V zájmu zajištění toho, aby byli skuteční majitelé všech právnických osob a právních uspořádání působících v Unii řádně identifikováni a sledováni na základě soudržného a rovnocenného souboru podmínek, by měla být pravidla týkající se registrace informací o skutečném vlastnictví svěřenských fondů ze strany svěřenských správců v souladu s pravidly zavedenými s ohledem na registraci informací o skutečném vlastnictví společností.

(34) Je nezbytné vzít v úvahu zvláštnosti svěřenských fondů a podobných právních uspořádání, pokud jde o veřejně přístupné informace o jejich skutečném majiteli. Bez ohledu na jejich kvalifikaci podle vnitrostátního práva by se mělo rozlišovat na straně jedné mezi svěřenskými fondy, které sestávají z majetku vlastněného osobou nebo jménem osoby, která podniká a jejíž podnikání se týká nebo sestává ze správy svěřenských fondů a která v průběhu tohoto podnikání jedná jako svěřenský správce fondu za účelem dosažení zisku, a na straně druhé mezi ostatními svěřenskými fondy. Vzhledem k povaze první kategorie svěřenských fondů by měly být informace o jejich skutečných majitelích zpřístupněny prostřednictvím povinného zveřejnění. Je třeba umožnit přístup ke stejnému omezenému souboru údajů o skutečném majiteli jako v případě společností.

(35) V zájmu zajištění proporcionality by informace o skutečném vlastnictví jiných svěřenských fondů, než jsou fondy, které sestávají z majetku vlastněného osobou nebo jménem osoby, která podniká a jejíž podnikání se týká nebo sestává ze správy svěřenských fondů a která v průběhu tohoto podnikání jedná jako svěřenský správce fondu za účelem dosažení zisku, měly být zpřístupněny pouze osobám, které mají oprávněný zájem. Oprávněný zájem s ohledem na praní peněz, financování terorismu a související predikativní trestné činy by měl být doložen snadno dostupnými prostředky, jako jsou stanovy nebo prohlášení o poslání nevládních organizací, nebo na základě prokázaných předchozích činností, které jsou důležité pro boj proti praní peněz a financování terorismu nebo souvisejícím predikativním trestným činům, nebo pozitivními výsledky šetření či opatření v této oblasti.

(36) V zájmu zajištění soudržné a účinné registrace a výměny údajů by členské státy měly zajistit, aby jejich orgán pověřený zřízením registru pro informace o skutečném vlastnictví svěřenských fondů spolupracoval se svými protějšky v ostatních členských státech a vyměňoval si informace o svěřenských fondech, které se řídí právem prvního členského státu, přičemž jsou spravovány v jiném členském státě.

(37) Je důležité zajistit, aby byla pravidla pro boj proti praní peněz a financování terorismu povinnými osobami správně uplatňována. V této souvislosti by členské státy měly posílit úlohu orgánů veřejné moci, které působí jako příslušné orgány se stanovenou odpovědností za boj proti praní peněz nebo financování terorismu, včetně finančních zpravodajských jednotek, orgánů, které vykonávají funkci v oblasti vyšetřování nebo trestního stíhání praní peněz, souvisejících predikativních trestných činů a financování terorismu a zajišťování nebo zmrazování a konfiskace majetku pocházejícího z trestné činnosti, jakož i protikorupčních orgánů, daňových orgánů, orgánů přijímajících oznámení o přeshraniční přepravě oběživa a převoditelných nástrojů na doručitele a orgánů s povinnostmi v oblasti dohledu nebo monitorování, které mají zajistit plnění požadavků ze strany povinných osob.

(38) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech[34] zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.

(39) Jelikož cíle této směrnice, totiž ochrany finančního systému prostřednictvím předcházení, odhalování a vyšetřování praní peněz a financování terorismu, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, neboť jednotlivá opatření přijatá členskými státy na ochranu jejich finančních systémů by mohla být neslučitelná s fungováním vnitřního trhu a se zásadami právního státu a veřejné politiky Unie, ale spíše jej z důvodu rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(40) Tato směrnice ctí základní práva a zachovává zásady uznávané Listinou základních práv Evropské unie, zejména právo na respektování soukromého a rodinného života (článek 7 Listiny), právo na ochranu osobních údajů (článek 8 Listiny) a svobodu podnikání (článek 16 Listiny).

(41) Vzhledem k nutnosti zavést urychleně opatření přijatá za účelem posílení režimu Unie stanoveného pro předcházení praní peněz a financování terorismu a vzhledem k závazkům členských států přikročit rychle k provedení směrnice (EU) 2015/849 ve vnitrostátním právu by tato směrnice měla být provedena do 1. ledna 2017. Z týchž důvodů by měly být rovněž změny směrnice (EU) 2015/849 a směrnice 2009/101/ES provedeny do 1. ledna 2017.

(42) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001[35] [a vydal stanovisko dne …[36]].

(43) Směrnice (EU) 2015/849 a 2009/101/ES by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

*Článek 1*

*Změny směrnice (EU) 2015/849*

Směrnice (EU) 2015/849 se mění takto:

(1) v čl. 2 odst. 1 bodu 3 se doplňují nová písmena g) a h), která znějí:

---

34 Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

35 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1).

36 Úř. věst. C …

„g) poskytovatele, kteří poskytují převážně a profesionálně služby výměny mezi virtuálními měnami a fiat měnami;

h) poskytovatele peněženek, kteří nabízejí služby úschovy pověřovacích údajů potřebných pro přístup k virtuálním měnám.“;

(2) článek 3 se mění takto:

a) v bodě 6 písm. a) podbodu i) se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pro účely čl. 13 odst. 1 písm. b) a článku 30 této směrnice se údaj o vlastnictví nebo kontrole uvedený ve druhém odstavci snižuje na 10 %, je-li právnická osoba pasivním nefinančním subjektem definovaným ve směrnici 2011/16/EU.“;

b) bod 16 se nahrazuje tímto:

„16. „elektronickými penězi“ elektronické peníze definované v čl. 2 bodu 2 směrnice 2009/110/ES, avšak s vyloučením peněžní hodnoty uvedené v čl. 1 odst. 4 a 5 zmíněné směrnice;“;

c) doplňuje se nový bod 18, který zní:

„18) „virtuálními měnami“ digitální znázornění hodnoty, která není vydána centrální bankou ani orgánem veřejné moci ani není nutně spojena s fiat měnou, je však fyzickými nebo právnickými osobami přijímána jako platební prostředek a může být elektronicky převáděna, uchovávána nebo obchodována.“;

(3) článek 12 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) v prvním pododstavci se písmena a) a b) nahrazují tímto:

„a) platební prostředek není dobíjecí nebo má stanoven měsíční limit pro platební transakce nejvýše 150 EUR, jejž lze čerpat jen v tomto členském státě;

b) maximální částka uchovávaná elektronicky nepřekračuje 150 EUR;“;

ii) druhý pododstavec se zrušuje;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy zajistí, aby se odchylka stanovená v odstavci 1 nevztahovala na platbu on-line ani zpětnou výměnu peněžní hodnoty elektronických peněz za hotovost nebo na výběr hotovosti z takové peněžní hodnoty, je-li vyměňovaná částka vyšší než 50 EUR.“;

c) doplňuje se nový odstavec 3, který zní:

„3. Členské státy zajistí, aby úvěrové a finanční instituce v Unii působící jako akceptanti akceptovaly platby uskutečněné s předplacenými kartami vydanými ve třetích zemích pouze tehdy, pokud tyto karty splňují požadavky rovnocenné požadavkům stanoveným v čl. 13 odst. 1 prvním pododstavci písm. a), b), c) a článku 14, nebo pokud lze mít za to, že splňují požadavky stanovené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku.“;

(4) v čl. 13 odst. 1 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) zjištění a ověření totožnosti klienta na základě dokumentů, údajů nebo informací získaných ze spolehlivého a nezávislého zdroje, případně včetně elektronických prostředků identifikace podle nařízení (EU) č. 910/2014*, jsou-li k dispozici;

---

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73).“

(5) v článku 14 se odstavec 5 nahrazuje tímto:

„5. Členské státy vyžadují, aby povinné osoby uplatňovaly opatření hloubkové kontroly klienta nejen na všechny nové klienty, ale také ve vhodných okamžicích na stávající klienty při zohlednění míry rizika, včetně okamžiků, kdy se mění relevantní okolnosti klienta, nebo v případě, musí-li povinná osoba v průběhu příslušného kalendářního roku kontaktovat klienta za účelem přezkumu informací týkajících se skutečných majitelů, zejména podle směrnice 2011/16/EU.“;

(6) v čl. 18 odst. 1 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„V případech uvedených v článcích 19 až 24 a v jiných případech spojených s vyšším rizikem, které určí členské státy nebo povinné osoby, členské státy vyžadují, aby povinné osoby uplatňovaly opatření zesílené hloubkové kontroly klienta s cílem odpovídajícím způsobem řídit a zmírnit uvedená rizika.“;

(7) vkládá se nový článek 18a, který zní:

„*Článek 18a*

1. Co se týká transakcí, na nichž se podílejí vysoce rizikové třetí země, členské státy vyžadují, aby při jednání s fyzickými nebo právnickými osobami usazenými v třetích zemích, které byly označeny za vysoce rizikové třetí země podle čl. 9 odst. 2, uplatňovaly povinné osoby přinejmenším všechna níže uvedená opatření zesílené hloubkové kontroly klienta:

a) získání dodatečných informací o klientovi;

b) získání dodatečných informací o zamýšlené povaze obchodního vztahu;

c) získání informací o zdroji finančních prostředků nebo zdroji majetku klienta;

d) získání informací o důvodech zamýšlených nebo uskutečněných transakcí;

e) získání souhlasu od vrcholného vedení ohledně navázání nebo zachování obchodního vztahu;

f) posílené sledování obchodního vztahu prostřednictvím vyššího počtu častěji prováděných kontrol a výběrem způsobů obchodování, které vyžadují bližší posouzení;

g) požadavek, aby se první platba uskutečnila prostřednictvím účtu vedeného na jméno klienta u banky, na niž se vztahují podobné standardy hloubkové kontroly klienta.

2. Kromě opatření uvedených v odstavci 1 a v souladu s mezinárodními závazky Unie mohou členské státy vyžadovat, aby při jednání s fyzickými nebo právnickými osobami usazenými ve třetích zemích označených za vysoce rizikové třetí země podle čl. 9 odst. 2 uplatňovaly povinné osoby jedno či více dodatečných zmírňujících opatření:

a) požadavek, aby finanční instituce uplatňovaly další prvky zesílené hloubkové kontroly;

b) zavedení posílených příslušných mechanismů oznamování nebo systematického oznamování finančních transakcí;

c) omezení obchodních vztahů nebo finančních transakcí s fyzickými nebo právnickými osobami z určené země.

3. Kromě opatření uvedených v odstavci 1 mohou členské státy uplatňovat v souladu s mezinárodními závazky Unie na třetí země označené za vysoce rizikové třetí země podle čl. 9 odst. 2 jedno z níže uvedených opatření:

a) odmítnutí zřízení dceřiných podniků nebo poboček či zastoupení finančních institucí z dotčené země nebo jiné zohlednění skutečnosti, že příslušná finanční instituce pochází ze země, která nemá adekvátní systémy pro boj proti praní peněz a financování terorismu;

b) zákaz zřízení poboček nebo zastoupení finančních institucí v dotčené zemi nebo jiné zohlednění skutečnosti, že se příslušná pobočka nebo zastoupení bude nacházet v zemi, která nemá adekvátní systémy pro boj proti praní peněz a financování terorismu;

c) zákaz, aby se finanční instituce spoléhaly při provádění jednotlivých prvků hloubkové kontroly klienta na třetí osoby usazené v dotčené zemi;

d) požadavek, aby finanční instituce přezkoumaly a pozměnily nebo v případě potřeby ukončily korespondenční vztahy s finančními institucemi v dotčené zemi;

e) vyžadování většího dohledového šetření nebo požadavky na externí audit u poboček a dceřiných podniků finančních institucí se sídlem v dotčené zemi;

f) vyžadování přísnějších požadavků na externí audit u finančních skupin s ohledem na jejich pobočky a dceřiné podniky nacházející se v dotčené zemi.

4. Při uplatňování opatření stanovených v odstavci 2 a 3 členské státy podle potřeby zohlední příslušná hodnocení, posouzení nebo zprávy, které v souvislosti s riziky, jež jednotlivé třetí země představují, vypracovaly mezinárodní organizace a tvůrci standardů v oblasti předcházení praní peněz a boje proti financování terorismu.

5. Před přijetím nebo uplatňováním opatření stanovených v odstavcích 2 a 3 vyrozumí členské státy Komisi.“;

(8) v článku 27 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Členské státy zajistí, aby povinné osoby, na které se klient obrátí, podnikly náležité kroky k zajištění toho, aby třetí osoby na vyžádání neprodleně poskytly příslušné kopie údajů o zjišťování a ověřování totožnosti, případně včetně údajů získaných

elektronickými prostředky identifikace podle nařízení (EU) č. 910/2014, a další příslušnou dokumentaci o totožnosti klienta nebo skutečného majitele.“;

(9) článek 30 se mění takto:

a) v odst. 5 písm. c) se první a druhý pododstavec zrušuje;

b) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Centrální registr uvedený v odstavci 3 zajistí včasný a neomezený přístup pro příslušné orgány a finanční zpravodajské jednotky ke všem informacím uchovávaným v centrálním registru bez jakéhokoli omezení a bez upozornění dotčeného subjektu. Umožní rovněž včasný přístup pro povinné osoby při přijímání opatření hloubkové kontroly klienta v souladu s kapitolou II.

Příslušnými orgány, jimž je udělen přístup k centrálnímu registru uvedenému v odstavci 3, jsou orgány veřejné moci se stanovenou odpovědností za boj proti praní peněz nebo financování terorismu, včetně daňových orgánů a orgánů vykonávajících funkci v oblasti vyšetřování nebo trestního stíhání praní peněz, souvisejících predikativních trestných činů a financování terorismu, sledování a zajišťování nebo zmrazování a konfiskace majetku pocházejícího z trestné činnosti.“;

c) odstavce 9 a 10 se nahrazují tímto:

„9. Za výjimečných okolností, které jsou stanoveny ve vnitrostátních právních předpisech, mohou členské státy v případě, že by přístup uvedený v odst. 5 písm. b) vystavil skutečného majitele riziku podvodu, únosu, vydírání, násilí nebo zastrašování nebo pokud je skutečným majitelem nezletilá nebo jinak nezpůsobilá osoba, stanovit výjimku z takovéhoto přístupu ke všem nebo některým informacím o skutečném vlastnictví, a to v každém jednotlivém případě.

Výjimky udělené podle tohoto odstavce se nevztahují na úvěrové instituce a finanční instituce a na ty povinné osoby uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 3 písm. b), které jsou veřejnými činiteli.

10. Členské státy zajistí, aby centrální registry uvedené v odstavci 3 tohoto článku byly propojeny prostřednictvím evropské centrální platformy zřízené podle čl. 4a odst. 1 směrnice 2009/101/ES. Napojení centrálních registrů členských států na platformu je zajištěno podle technických specifikací a postupů stanovených v prováděcích aktech, které Komise přijala v souladu s článkem 4c směrnice 2009/101/ES.

Členské státy zajistí, aby informace uvedené v odstavci 1 tohoto článku byly přístupné prostřednictvím systému propojení registrů zřízeného podle čl. 4a odst. 2 směrnice 2009/101/ES v souladu s vnitrostátními právními předpisy členských států k provedení odstavce 5 tohoto článku.

Členské státy spolupracují mezi sebou navzájem a s Komisí za účelem zavedení různých typů přístupu v souladu s odstavcem 5.“;

(10) článek 31 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby se tento článek použil na svěřenské fondy a ostatní typy právních uspořádání se strukturou nebo funkcemi podobnými svěřenským fondům, jako jsou mimo jiné *fiducie, Treuhand* nebo *fideicomiso*.

Každý členský stát vyžaduje, aby svěřenští správci jakéhokoli výslovně zřízeného svěřenského fondu spravovaného v daném členském státě získali a měli adekvátní, přesné a aktuální informace o skutečném vlastnictví, pokud jde o svěřenský fond. Tyto informace zahrnují údaje o totožnosti:

a) zakladatele;
b) svěřenského správce;
c) osoby vykonávající dohled nad správou fondu, existuje-li;
d) obmyšlených nebo kategorie obmyšlených;
e) kterékoli další fyzické osoby, která fakticky řídí svěřenský fond.“;

b) vkládá se nový odstavec 3a, který zní:

„3a. Informace uvedené v odstavci 1 jsou uchovávány v centrálním registru zřízeném členským státem, ve kterém je svěřenský fond spravován.“;

c) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Členské státy zajistí, aby informace uchovávané v registru uvedeném v odstavci 3a byly včas a neomezeně přístupné pro příslušné orgány a finanční zpravodajské jednotky bez upozornění stran dotčeného svěřenského fondu. Rovněž zajistí, aby měly povinné osoby včasný přístup k těmto informacím podle ustanovení o hloubkové kontrole klienta obsažených v kapitole II. Členské státy oznámí Komisi charakteristiky těchto mechanismů.

Příslušnými orgány, jimž je udělen přístup k centrálnímu registru uvedenému v odstavci 3a, jsou orgány veřejné moci se stanovenou odpovědností za boj proti praní peněz nebo financování terorismu, včetně daňových orgánů a orgánů vykonávajících funkci v oblasti vyšetřování nebo trestního stíhání praní peněz, souvisejících predikativních trestných činů a financování terorismu a zajišťování nebo zmrazování a konfiskace majetku pocházejícího z trestné činnosti.“;

d) vkládají se nové odstavce 4a a 4b, které znějí:

„4a. Informace uchovávané v registru uvedeném v odstavci 3a tohoto článku s ohledem na jiné svěřenské fondy, než jsou fondy uvedené v čl. 7b písm. b) směrnice (ES) 2009/101, jsou k dispozici jakékoli osobě nebo organizaci, která může prokázat oprávněný zájem.

Informace, které jsou k dispozici osobám a organizacím, které mohou prokázat oprávněný zájem, sestávají z informací o jménu, měsíci a roku narození, státní příslušnosti a zemi bydliště skutečného majitele podle čl. 3 bodu 6 písm. b).

4b. Při navazování nového klientského vztahu se svěřenským fondem nebo jiným právním uspořádáním podléhajícím registraci informací o skutečném vlastnictví podle odstavce 3a získají povinné osoby doklad o registraci, je-li to použitelné.“;

e) vkládá se nový odstavec 7a, který zní:

„7a. Za výjimečných okolností, které jsou stanoveny ve vnitrostátních právních předpisech, mohou členské státy v případě, že by přístup uvedený v odstavcích 4 a 4a vystavil skutečného majitele riziku podvodu, únosu, vydírání, násilí nebo zastrašování nebo pokud je skutečným majitelem nezletilá nebo jinak nezpůsobilá osoba, stanovit

výjimku z takovéhoto přístupu ke všem nebo některým informacím o skutečném vlastnictví, a to v každém jednotlivém případě.

Výjimky udělené podle prvního pododstavce se nevztahují na úvěrové instituce a finanční instituce a na ty povinné osoby uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 3 písm. b), které jsou veřejnými činiteli.

Pokud se členský stát rozhodne stanovit výjimku podle prvního pododstavce, nesmí omezit přístup příslušných orgánů a finančních zpravodajských jednotek k informacím.“;

f) odstavec 8 se zrušuje;

g) odstavec 9 se nahrazuje tímto:

„9. Členské státy zajistí, aby centrální registry uvedené v odstavci 3a tohoto článku byly propojeny prostřednictvím evropské centrální platformy zřízené podle čl. 4a odst. 1 směrnice 2009/101/ES. Napojení centrálních registrů členských států na platformu je zajištěno podle technických specifikací a postupů stanovených v prováděcích aktech, které Komise přijala v souladu s článkem 4c směrnice 2009/101/ES.

Členské státy zajistí, aby informace uvedené v odstavci 1 tohoto článku byly přístupné prostřednictvím systému propojení registrů zřízeného podle čl. 4a odst. 2 směrnice 2009/101/EU v souladu s vnitrostátními právními předpisy členských států k provedení odstavců 4 a 5 tohoto článku.

Členské státy zajistí, aby prostřednictvím jejich vnitrostátních registrů a systému propojení registrů byly k dispozici pouze informace uvedené v odstavci 1, které jsou aktuální a odpovídají skutečným majitelům, a aby byl přístup k těmto informacím udělen v souladu s pravidly ochrany údajů.

Členské státy spolupracují s Komisí za účelem zavedení různých typů přístupu v souladu s odstavci 4 a 4a tohoto článku.“;

h) doplňuje se nový odstavec 10, který zní:

„10. Pro účely tohoto článku se má za to, že svěřenský fond je spravován v členském státě, ve kterém jsou usazeni svěřenští správci.“;

(11) článek 32 se mění takto:

a) v odst. 3 prvním pododstavci se čtvrtá věta nahrazuje tímto:

„Musí být schopna získat od povinných osob další informace a využívat je.“;

b) doplňuje se nový odstavec 9, který zní:

„9. V rámci svých funkcí musí být každá finanční zpravodajská jednotka schopna získat od kterékoli povinné osoby informace za účelem stanoveným v odstavci 1

tohoto článku, a to i v případě, že tato povinná osoba nepodá předchozí oznámení podle čl. 33 odst. 1 písm. a).“;

(12) vkládá se nový článek 32a, který zní:

„*Článek 32a*

1. Členské státy zavedou automatizované centralizované mechanismy, jako jsou centrální registry nebo centrální elektronické systémy vyhledávání dat, které umožňují včasnou identifikaci fyzických nebo právnických osob, jež vlastní nebo kontrolují platební účty vymezené ve směrnici 2007/64/ES a bankovní účty vedené u úvěrových institucí na jejich území. Členské státy oznámí Komisi charakteristiky těchto vnitrostátních mechanismů.

2. Členské státy zajistí, aby informace uchovávané v centralizovaných mechanismech uvedených v odstavci 1 byly na vnitrostátní úrovni přímo dostupné finančním zpravodajským jednotkám a příslušným orgánům za účelem plnění jejich povinností podle směrnice. Členské státy zajistí, aby finanční zpravodajské jednotky mohly poskytovat včas informace uchovávané v centralizovaných mechanismech uvedených v odstavci 1 jiným finančním zpravodajským jednotkám v souladu s článkem 53.

3. Prostřednictvím centralizovaných mechanismů uvedených v odstavci 1 jsou k dispozici a lze vyhledávat tyto informace:

– pro klienta – majitele účtu a jakoukoli osobu, která prohlašuje, že jedná jménem klienta: jméno doplněné dalšími identifikačními údaji, které se vyžadují podle vnitrostátních předpisů k provedení čl. 13 odst. 1 písm. a) ve vnitrostátním právu, nebo jedinečným identifikačním číslem,

– u skutečného majitele klienta – majitele účtu: jméno doplněné dalšími identifikačními údaji, které se vyžadují podle vnitrostátních předpisů k provedení čl. 13 odst. 1 písm. b) ve vnitrostátním právu, nebo jedinečným identifikačním číslem,

– u bankovního nebo platebního účtu: číslo IBAN a datum otevření a uzavření účtu.“;

(13) v čl. 33 odst. 1 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) přímo poskytnou finanční zpravodajské jednotce na její žádost všechny potřebné informace.“;

(14) v článku 39 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Zákaz uvedený v odstavci 1 nebrání sdělování informací mezi úvěrovými institucemi a finančními institucemi z členských států za předpokladu, že patří do stejné skupiny, nebo mezi těmito institucemi a jejich pobočkami a většinově vlastněnými dceřinými podniky, které se nacházejí ve třetích zemích, za podmínky, že tyto pobočky a většinově vlastněné dceřiné podniky plně dodržují skupinové strategie a postupy, včetně postupů pro sdílení informací v rámci skupiny, v souladu s článkem 42 a že tyto skupinové strategie a postupy splňují požadavky stanovené v této směrnici.“;

(15) v článku 40 se odstavec 1 mění takto:

a) písmena a) a b) se nahrazují tímto:

„a) v případě hloubkové kontroly klienta kopii dokumentů a informací, které jsou zapotřebí ke splnění požadavků na hloubkovou kontrolu klienta podle kapitoly II, případně včetně informací získaných elektronickými prostředky identifikace podle nařízení (EU) č. 910/2014, jsou-li k dispozici, po dobu pěti let od zániku jejich obchodního vztahu s klientem nebo ode dne příležitostné transakce;

b) další doklady a záznamy transakcí skládající se z originálů dokumentů nebo kopií přípustných pro účely soudního řízení podle platného vnitrostátního práva, případně včetně informací získaných elektronickými prostředky identifikace podle nařízení (EU) č. 910/2014, jsou-li k dispozici, které jsou nezbytné k identifikaci transakcí, po dobu pěti let od zániku jejich obchodního vztahu s klientem nebo ode dne příležitostné transakce.“;

b) doplňuje se nový pododstavec, který zní:

„Druhý pododstavec se použije rovněž s ohledem na údaje zpřístupněné prostřednictvím centralizovaných mechanismů uvedených v článku 32a.“;

(16) v článku 47 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby poskytovatelé služeb výměny mezi virtuálními měnami a fiat měnami, poskytovatelé elektronických peněženek, směnárny, provozovny poskytující proplácení šeků a poskytovatelé služeb pro svěřenské fondy a obchodní společnosti měli licenci nebo registraci a aby poskytovatelé služeb hazardních her podléhali regulaci.“;

(17) článek 49 se nahrazuje tímto:

„*Článek 49*

Členské státy zajistí, aby tvůrci politiky, finanční zpravodajské jednotky, orgány dohledu a další příslušné orgány, které se podílejí na boji proti praní peněz a financování terorismu, například daňové orgány, měli účinné mechanismy, které jim umožní spolupráci a koordinaci na vnitrostátní úrovni týkající se vypracování a provádění strategií a činností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, mimo jiné i za účelem splnění svých povinnosti podle článku 7.“;

(18) v oddílu 3 kapitoly VI se doplňuje nový pododdíl IIa, který zní:

„Pododdíl IIa
**Spolupráce mezi příslušnými orgány**

*Článek 50a*

Členské státy nesmí zakazovat výměnu informací ani pomoc mezi příslušnými orgány ani zavést v tomto ohledu nepřiměřené nebo nepatřičně omezující podmínky. Členské státy zejména zajistí, aby příslušné orgány nezamítly žádost o pomoc z těchto důvodů:

a) má se za to, že se žádost týká rovněž daňových záležitostí;

b) vnitrostátní právní předpisy vyžadují, aby povinné osoby zachovávaly profesní tajemství nebo důvěrnost, vyjma případů, kdy jsou požadované příslušné informace uchovávány za okolností, na něž se vztahuje povinnost právníků zachovávat mlčenlivost nebo profesní tajemství;

c) v dožádaném členském státě probíhá šetření, vyšetřování nebo řízení, ledaže by pomoc bránila tomuto šetření, vyšetřování nebo řízení;

d) povaha nebo postavení dožadujícího orgánu se liší od povahy nebo postavení dožádaného příslušného orgánu.“;

(19) v článku 53 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby si finanční zpravodajské jednotky vyměňovaly, z jejich vlastního podnětu nebo na vyžádání, veškeré informace, které mohou být relevantní pro jejich zpracování nebo analýzu informací o praní peněz nebo financování terorismu a o zapojených fyzických nebo právnických osobách bez ohledu na druh predikativního trestného činu, a to i v případě, že druh souvisejících predikativních trestných činů není v okamžiku výměny informací určen.“;

b) v odst. 2 druhém pododstavci se druhá věta nahrazuje tímto:

„Finanční zpravodajská jednotka získá informace v souladu s čl. 32 odst. 9 a předává odpovědi bezodkladně.“;

(20) v článku 55 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Členské státy zajistí, aby byl předchozí souhlas dožádané finanční zpravodajské jednotky s předáním informací příslušným orgánům poskytnut neprodleně a v největším možném rozsahu bez ohledu na druh souvisejících predikativních trestných činů. Dožádaná finanční zpravodajská jednotka nesmí souhlas s takovým předáním informací odmítnout, ledaže by takové předání překračovalo oblast působnosti jejích předpisů týkajících se boje proti praní peněz a financování terorismu, mohlo vést k narušení vyšetřování trestné činnosti, bylo zjevně nepřiměřené ve vztahu k oprávněným zájmům fyzických či právnických osob nebo členského státu dožádané finanční zpravodajské jednotky nebo by jinak odporovalo základním zásadám vnitrostátního práva uvedeného členského státu. Každé takové odmítnutí udělit souhlas musí být náležitě vysvětleno.“;

(21) článek 57 se nahrazuje tímto:

*„Článek 57*

Rozdíly ve vymezení daňových trestných činů mezi právními řády členských států nesmí bránit tomu, aby finanční zpravodajské jednotky byly schopny poskytnout pomoc jiné finanční zpravodajské jednotce, a nesmí omezovat výměnu, šíření a používání informací podle článků 53, 54 a 55.“;

(22) v článku 65 se doplňuje nový druhý pododstavec, který zní:

„Ke zprávě jsou dle potřeby připojeny vhodné návrhy, případně také s ohledem na virtuální měny, zmocnění k zřízení a vedení centrální databáze k registraci totožnosti uživatelů a adres peněženek přístupných finančním zpravodajským jednotkám a formuláře čestného prohlášení pro použití uživateli virtuálních měn.“;

(23) v článku 66 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Směrnice 2005/60/ES a 2006/70/ES se s účinkem ode dne 1. ledna 2017 zrušují.“;

(24) v čl. 67 odst. 1 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. ledna 2017. Členské státy neprodleně sdělí Komisi znění těchto opatření.“;

(25) v příloze III bodu 2 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) obchodní vztahy nebo transakce bez osobní přítomnosti partnera a bez určitých bezpečnostních opatření, jako jsou elektronické prostředky identifikace nebo příslušné služby vytvářející důvěru vymezené v nařízení (EU) č. 910/2014;“.

*Článek 2*

*Změny směrnice 2009/101/ES*

Směrnice 2009/101/ES se mění takto:

1) v kapitole 1 se vkládá nový článek 1a, který zní:

„*Článek 1a*

*Oblast působnosti*

Opatření k zveřejnění informací o skutečném vlastnictví se použijí na právní a správní předpisy členských států, které se vztahují na:

a) společnosti a ostatní právnické osoby uvedené v článku 30 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/849*, včetně typů společností uvedených v článku 1 této směrnice, vyjma neziskových společností;

b) svěřenské fondy, které sestávají z majetku vlastněného osobou nebo jménem osoby, která podniká a jejíž podnikání se týká nebo sestává ze správy svěřenských fondů a která v průběhu tohoto podnikání jedná jako svěřenský správce fondu za účelem

dosažení zisku, a jiné typy právních uspořádání se strukturou nebo funkcemi podobnými těmto svěřenským fondům.

---

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).“

2) v kapitole 2 se vkládá nový článek 7b, který zní:

*„Článek 7b*

*Zveřejnění informací o skutečném vlastnictví*

1. Členské státy přijmou opatření, která jsou zapotřebí k zajištění povinného zveřejnění adekvátních, přesných a aktuálních informací o skutečném vlastnictví ze strany subjektů uvedených v čl. 1a písm. a) a b) této směrnice v souladu s články 30 a 31 směrnice 2015/849.

   Tyto informace zahrnují jméno, měsíc a rok narození, státní příslušnost a zemi bydliště skutečného majitele a povahu a rozsah skutečné držené účasti.

2. Zveřejnění informací o skutečném vlastnictví podle odstavce 1 je zajištěno prostřednictvím centrálních registrů uvedených v čl. 30 odst. 3 a čl. 31 odst. 3a směrnice 2015/849.

3. Členské státy zajistí, aby informace o skutečném vlastnictví podle odstavce 1 tohoto článku byly zveřejněny rovněž prostřednictvím systému propojení registrů uvedeného v čl. 4a odst. 2.

4. Za výjimečných okolností, které jsou stanoveny ve vnitrostátních právních předpisech, mohou členské státy v případě, že by přístup uvedený v odstavci 1 vystavil skutečného majitele riziku podvodu, únosu, vydírání, násilí nebo zastrašování nebo pokud je skutečným majitelem nezletilá nebo jinak nezpůsobilá osoba, stanovit výjimku z takovéhoto povinného zveřejnění všech nebo některých informací o skutečném vlastnictví, a to v každém jednotlivém případě.

5. Osobní údaje skutečných majitelů uvedené v odstavci 1 se zveřejní za účelem toho, aby třetí osoby a občanská společnost obecně věděly, kdo jsou skuteční majitelé, a tudíž s cílem přispět k předcházení zneužívání právnických osob a právních uspořádání prostřednictvím zesílené veřejné kontroly. Za tímto účelem jsou informace veřejnosti zpřístupněny prostřednictvím vnitrostátních registrů a prostřednictvím systému propojení registrů nejdéle po dobu deseti let poté, co byla společnost z registru vymazána.“

*Článek 3*

*Provedení*

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. ledna 2017. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

   Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

*Článek 4*

*Vstup v platnost*

Tato směrnice vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

*Článek 5*

*Určení*

Tato směrnice je určena členským státům.

V Štrasburku dne

| | |
|---|---|
| *Za Evropský parlament* | *Za Radu* |
| *předseda* | *předseda* |